Aan:
Van:

DD 13 juni 2013

Deze uitvoeringstoets is afgestemd met het MT van B/T

Uitvoeringstoets Alleenstaande ouder kop op KGB per 01-01-2015

Inleiding
De uitvoeringstoets is gebaseerd op de concept wetsteksten en toelichting zoals verwoord in versie "wetsvoorstel hervorming kindregelingen incl.wijz. 22 04 13"

Doel
De regering hervormt en versobert de kindregelingen. Doel hiervan is om de beschikbare middelen op een rechtvaardige en effectieve manier in te zetten voor inkomensondersteuning aan ouders en om arbeidsparticipatie van ouders te bevorderen. Daarnaast levert dit wetsvoorstel een bijdrage aan het op orde brengen van de overheidsfinanciën.

Om te komen tot dit nieuwe stelsel zijn er langs drie lijnen wijzigingen voorzien:
- eenduidige inkomensondersteuning voor alleenstaande ouders
- inkomensondersteuning voor ouders meer richten op lagere inkomens
- vereenvoudigen om effectiviteit te vergroten.
-

Eenduidige inkomensondersteuning voor alleenstaande ouders
De specifieke tegemoetkoming voor alleenstaande ouders in de kosten voor kinderen zal geharmoniseerd worden zodat alle alleenstaande ouders met een laag inkomen, ongeacht of ze werken of bijstand ontvangen, gelijk worden behandeld. Deze inkomensondersteuning voor alleenstaande ouders zal op eenzelfde, uniforme wijze worden vormgegeven door middel van een alleenstaande-ouderkop in het kindgebonden budget. Zo worden de financiële belemmeringen voor alleenstaande ouders om te gaan werken, zo veel mogelijk weggenomen.

Het stelsel van kindregelingen bestaat inmiddels uit tien regelingen (zie tabel 1). Om het stelsel van kindregelingen effectiever, beter begrijpelijk voor burgers en eenvoudiger uitvoerbaar te maken, is een vereenvoudigingslag nodig. Oogmerk daarbij is vergelijkbare groepen gelijk te behandelen en regelingen waarvan de effectiviteit ter discussie staat af te schaffen en daarmee de beschikbare overheidsmiddelen op een zo effectief mogelijke manier in te zetten.

Afschaffen huidige regelingen
Met het introduceren van de alleenstaande-ouderkop in het kindgebonden budget komen de huidige aanvullingen voor alleenstaande ouders in de minimumregelingen en de huidige fiscale regelingen die gericht zijn op alleenstaande ouders, te vervallen.

Voorgestelde regeling
De regering stelt voor om een alleenstaande-ouderkop in te voeren in het kindgebonden budget. Deze specifieke tegemoetkoming voor alleenstaande ouders zal bij invoering €2.800 per jaar bedragen.
De Wet op het kindgebonden budget (WKB) valt onder de reikwijdte van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir). De huidige voorwaarden voor het kindgebonden budget zullen - inclusief de inkomensgrens, het afbouwpercentage en de vermogenstoets - ook gelden voor de alleenstaande-ouderkop. Het kindgebonden budget is een gezintoeslag die binnen de Europese Unie (EU) geëxporteerd wordt. Dit is ook van toepassing op de alleenstaande-ouderkop.

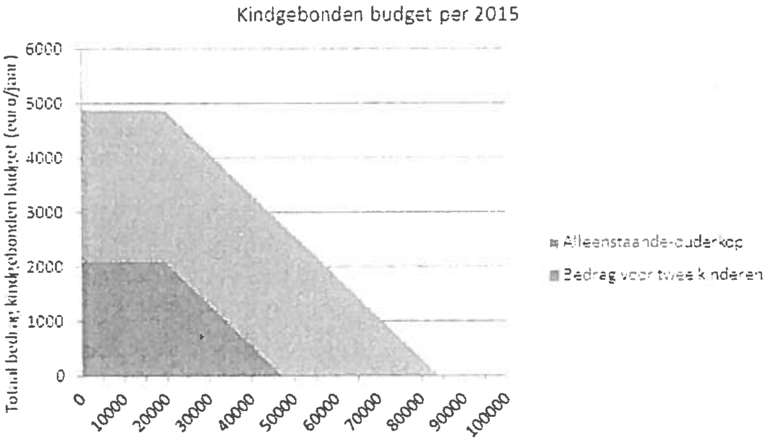
Alleenstaande-ouderkop in het kindgebonden budget
Iedere alleenstaande ouder (die in aanmerking komt voor het kindgebonden budget), werkend of niet-werkend, ontvangt een kop van €2.800 in het kindgebonden budget. Ongeveer 360.000 alleenstaande ouders komen hiervoor in aanmerking. Met deze maatregel is een budgettair beslag van €1 miljard gemoeid. Dit is hoger dan ten tijde van het Regeerakkoord is verondersteld. Ten opzichte van de raming in het Regeerakkoord komen door dalende inkomens meer alleenstaande ouders in aanmerking voor (een hoger) kindgebonden budget. Deze maatregel gaat per 1 januari 2015 in, maar vanwege de toeslagsystematiek van het kindgebonden budget wordt deze 1 maand van tevoren uitbetaald. Dit verklaart de uitgave in 2014. Dit geldt voor alle voorgestelde maatregelen in de WKB.

Inkomenstoets en vermogenstoets
Het kindgebonden budget kent een inkomens- en vermogenstoets. Voor een aantal mensen met inkomen en/of vermogen kan het overhevelen van de aanvulling voor alleenstaande ouders van de minimumregelingen naar de alleenstaande-ouderkop in het kindgebonden budget daardoor betekenen dat zij niet voor de (maximale) alleenstaande-ouderkop in aanmerking komen.

Verlagen afbouwgrens WKB
In het kindgebonden budget wordt de inkomensgrens, waaronder het volledige bedrag wordt ontvangen, verlaagd naar de inkomensgrens die ook in de zorgtoeslag wordt gebruikt. In 2013 is de afbouwgrens bereikt bij een verzamelinkomen van €26.147. In 2015 bedraagt de afbouwgrens €19.767. In de jaren daarna wordt de inkomensgrens geïndexeerd conform de systematiek van de zorgtoeslag. Met deze maatregel wordt een bedrag van €230 miljoen bespaard.

Verhogen bedragen kindgebonden budget
De regering stelt voor om de bedragen in het kindgebonden budget voor het eerste kind en tweede kind te intensiveren. Het eerste kindbedrag zal met €29 verhoogd worden naar €1.046. Het tweede kindbedrag zal met €510 verhoogd worden naar €1.046.

Bij twee kinderen en een alleenstaande ouder kop loopt de toeslag door tot een inkomen van € 84.135.

Criterium alleenstaande ouder
Het partnerbegrip in de Awir wordt het criterium voor het recht op de alleenstaande-ouderkop in het kindgebonden budget. Dit leidt tot een verschuiving van de doelgroep ten opzichte van de huidige regelingen voor alleenstaande ouders.

Communicatie

De kindregelingen worden ingrijpend gewijzigd. Hierover zal samen met SVB, Belastingdienst en gemeenten gecommuniceerd worden via (bijvoorbeeld) een campagne in online en offline media. Hiermee is een budget van €350.000 gemoeid.

Budgettaire beeld maatregelen hervorming kindregelingen

In €mln: '-' is besparing	2014	2015	2016	2017	2018	Struc.
Afschaffen aanvulling alleenstaande ouders	0	-350	-350	-350	-350	-350
Introduceren kop op WKB (alleenstaande ouders)	126	983	1000	986	986	1000
Verlagen afbouwgrens WKB	-29	-225	-226	-232	-232	-230
Versoberen kinderbijslag	-49	-273	-491	-637	-646	-646
Integratie TOG in (dubbele) kinderbijslag	0	0	0	0	0	0
WKB: verhogen bedrag 1e kind met 29 euro	3	21	21	20	20	20
WKB: verhogen bedrag 2e kind met 510 euro	33	256	250	247	247	247
Totaal uitgaven	**84**	**417**	**204**	**34**	**25**	**41**
Afschaffen (aanvullende) alleenstaande ouderkortingen	0	-530	-540	-540	-540	-540
Afschaffen ouderschapsverlofkorting en aftrek LOK	0	-300	-300	-300	-300	-300
Totaal inkomsten	**0**	**-830**	**-840**	**-840**	**-840**	**-840**
Totaal	**84**	**-413**	**-636**	**-806**	**-815**	**-799**

Beoordeling door middel van een uitvoeringstoets Belastingdienst Toeslagen (B/T) mei 2013

Volume en Populatie

Door dat het eerste en tweede kindbedrag in 2015 wordt verhoogd, loopt de afgebouwd in 2015 op tot een inkomen van circa € 54.000. Naar verwachting hebben van de 360.000 alleenstaanden die alleen maar recht op WKB krijgt vanwege de alleenstaande ouderkop (inkomen tussen 54.000 en 84.000) in 2015 circa 30.000 gezinnen/alleenstaanden. Het uit te keren kindgebonden budget neemt in volume toe met ruim 1 miljard Euro.

Communicatie

- Nieuwe rechthebbenden

Door de verhoging van de toeslag voor de twee eerste kinderen alsmede door de aanvulling voor alleenstaande ouders zijn er per 01-01-2015 nieuwe rechthebbende voor kindgebonden budget. Deze burgers hebben voor 01-01-2015 geen recht wegens de hoogte van het inkomen.

Voor communicatie betekent dit dat we burgers op hun ontstane recht gaan wijzen. Dat kan in de gezamenlijke campagne die al is voorzien, maar mogelijk wordt het een onderwerp voor B/T. De hoogte van het benodigde budget is afhankelijk of we deze burgers persoonlijk kunnen benaderen (m.a.w. we kennen deze burgers) of dat we met inzet van andere media moeten informeren.

- Alleenstaande-ouderkop

De invoering van de alleenstaande-ouderkop bij kindgebonden budget maakt deel uit van een serie maatregelen die tot vereenvoudiging van de kindregelingen moet leiden. Op zichzelf vormt de

invoering van de kop met ingang van 1 januari 2015 geen probleem vanuit communicatieperspectief. Communicatie over de invoering van de kop kan meegenomen in de jaarovergangcommunicatie. Bij de jaaraanpassing van de niet persoonsgebonden communicatieproducten kunnen de veranderingen worden doorgevoerd. De aanname daarbij is dat Belastingdienst Toeslagen (B/T) het proces zo inricht dat de bij Toeslagen bekende rechthebbenden de alleenstaande-ouderkop automatisch krijgen en 'verliezen' en daarvoor geen extra handeling hoeven uit te voeren. Dit geldt zowel voor de invoering van de kop als voor het reguliere proces. Wanneer een ouder met kindgebonden budget een alleenstaande ouder wordt (met andere woorden er is geen AWIR partner aanwezig), krijgt deze ouder automatisch de alleenstaande-ouderkop en v.v.

Voor de persoonsgebonden communicatieproducten (Mijn toeslagen, beschikking) moet de mogelijkheid toegevoegd worden dat over het krijgen en 'verliezen' van de kop communicatie plaatsvind. Bijvoorbeeld door middel van een conclusiecodetekst. Dit maakt onderdeel uit van de aanpassingen die onder het kopje van Informatiemanagement vallen.

- Gezamenlijke communicatie

Communicatie over de invoering van de alleenstaande-ouderkop bij kindgebonden budget staat niet op zichzelf. Er staat een serie maatregelen op stapel die tot vereenvoudiging van de kindregelingen moet leiden. Bij kindgebonden budget wordt wellicht bijvoorbeeld gelijktijdig een wijziging in de WTOS ingevoerd en de afbouwgrens wordt aangepast voor alle rechthebbenden kindgebonden budget. In de MvT wordt al opgemerkt dat er gezamenlijke communicatie nodig isover de maatregelen in het onderhavige wetsvoorstel. Dat is een noodzaak. De maatregelen in het onderhavige wetsvoorstel hebben echter alleen betrekking op alleenstaande ouders. Op dit moment wordt er van uit gegaan dat het onderwerp de gezamenlijke aanpak van de vereenvoudiging van de kindregelingen is. Dat betekent een verbreding van de communicatie naar de doelgroep alle ouders die gebruikmaken van kindregelingen. Het budget van 350.000 euro dat wordt genoemd in de MvT is dan minimaal voor een offline én online campagne.

- Overgangsperiode

MvT: "Voor alleenstaande ouders die op de datum van de publicatie een aanvulling van 20 procent op hun minimumuitkering ontvangen en die als gevolg van de invoering van de alleenstaande-ouderkop een inkomensachteruitgang ondervinden is een overgangsperiode van minimaal zes maanden vanaf publicatie van het wetsvoorstel in het Staatsblad beoogd. Deze alleenstaande ouders krijgen door inachtneming van deze overgangsperiode de gelegenheid zich op de inkomensachteruitgang voor te bereiden."

Voorgesteld wordt een overgangsperiode van 6 maanden na publicatie van de wet in het Staatsblad. Als het wetsvoorstel vóór 1 juli 2014 wordt gepubliceerd is deze overgangsperiode bij de invoering van de alleenstaande-ouder aanvulling met ingang van 1 januari 2015 geen apart onderwerp voor communicatie van de Belastingdienst/Toeslagen. Lukt publicatie niet vóór 1 juli 2014 dan is het wel een (onuitvoerbaar) issue voor Toeslagen. Voor communicatie geldt dat verwacht wordt dat de doelgroep ouders die erop achteruitgang niet bij voorbaat kunnen vastgesteld worden. Persoonlijke communicatie is dan niet mogelijk naar deze burgers. In combinatie met communicatie over de invoering van de alleenstaande-ouderknop leidt dat tot onduidelijkheid over hun recht bij betrokken burgers.

Handhaving

De hoogte van de alleenstaande aanvulling kan een drempel gaan vormen
om samen of "in" te gaan wonen, want door een of meer kinderen wordt de samen/"in"wonende automatisch partner volgens de AWIR. Ook de hoogte van de alleenstaande ouder aanvulling kan (meer) misbruik van toeslagen doormiddel van de GBA (niet vertellen waar je echt woont) in de hand werken.

Een voorbeeld:

Stel drempelinkomen is € 19.440 (op basis van minimumloon € 1.500/mnd).

1. Een alleenstaande verdient € 19.000 en heeft 1 kind <12 jr.
2. Een alleenstaande verdient € 21.000 en heeft 1 kind <12 jr.

In het eerste geval is het KGB het bedrag € 1.046 plus € 2.800 ofwel	€ 3.846
In het tweede geval: € 3.846 min 7,6% van (21.000 – 19.440) ofwel	€ 3.728
Totaal:	€ 7.574

Gaan deze 2 samenwonen dan wordt het KGB berekend op basis van twee kinderen en een inkomen van € 40.000.
Twee kinderen: (basis) € 2.097 minus 7,6 maal (40.000 – 19.440) is € 445.

Dat is een achteruitgang in het KGB van € 7.129. Daar komt bij een achteruitgang in zorgtoeslag, en mogelijk kinderopvangtoeslag dan wel huurtoeslag. Bovendien inkomen boven € 33.000 wat gevolgen kan hebben voor een nieuwe sociale huurwoning mocht die nodig zijn.

Een goede registratie in de GBA is van belang bij het bestrijden en voorkomen van fraude.

Wetgeving/Juridisch

- Concept wetgevingsteksten

Op pagina 14, 2.1.2 Voorgestelde regeling staat dat de alleenstaande-ouderkop bij invoering € 2.800 bedraagt. Dit bedrag is echter inkomensafhankelijk. In dat geval hier ook vermelden dat het een maximaal bedrag is.

Op pagina 16 staat onder 'inkomenstoets en vermogenstoets' dat de vermogensgrens is vastgesteld op € 101.139 per huishouden. De vermogensgrens is jaarafhankelijk, daarnaast geldt de genoemde grens voor een eenpersoonshuishouden. De vermogensgrens bestaat uit heffingvrij vermogen per persoon + 80.000. Wat het heffingvrij vermogen is wordt elk jaar vastgesteld.

Verder in deze alinea; "Het kindgebonden budget is immers bedoeld voor ouders met een lage draagkracht." Het kindgebonden budget met de aanvulling van de alleenstaande ouder kop bouwt af tot een bedrag van € 84.000. Dat is ook voor een alleenstaande ouder gezin, met tweeënhalf maal modaal, niet echt te kwalificeren als "een lage draagkracht".

Op pagina 18, eerste alinea, wordt de afbouwgrens 'inkomensgrens' genoemd. Dit is verwarrend. Inkomensgrens impliceert dat het de maximumgrens is wanneer je nog KGB ontvangt.

- Bezwaren

Belangrijk wordt dat er zo min mogelijk discussie mogelijk is over de vraag of iemand een alleenstaande ouder is. Door onverkort aan te sluiten bij het partnerbegrip van de Awir lijkt hieraan voldaan te zijn. De invoering ook zal toch leiden tot extra bezwaren e.d. Niet alleen komt er een hoger financieel belang, maar ook wordt de inkomensgrens flink verlaagd.

Door het financieel belang zal er waarschijnlijk meer discussie ontstaan over het wel of niet hebben van een partner, zie daarbij het voorbeeld onder het kopje handhaving.

- Buitenland

Een extra aandachtpunt hierbij is om bij "buitenlandsituaties" een eventueel partnerschap vast te stellen. Hierbij gaat het zowel om ouders die in het buitenland wonen en recht hebben op KGB in Nederland als seizoenarbeiders, waarvan de eventuele partner in het land van oorsprong achterblijft.

Door de alleenstaande ouder aanvulling worden de ouders niet gestimuleerd om vrijwillig de partner op te geven en een controle op basis van buitenlandse GBA is uitvoeringstechnisch is lastig. Overigens worden door de SVB en B/T de gegevens over de partner en kinderen standaard opgevraagd.

Daarnaast worden de genoemde activiteiten al uitgevoerd om het inkomen van de in het buitenland verblijvende partner op te vragen. Het belang wordt, zoals al eerder aangegeven, met de alleenstaande ouder aanvulling wel groter.

Kosten handhaving en rechtstoepassing: 30.000 nieuwe posten waarvan 1% in aanmerking komt voor bezwaar 200 á 2,5 uur behandeltijd. Voor de populatie van 360.000 een toename 0,5% voor handhaving 1800 á 2,5 uur behandeltijd. Totaal 2000 posten á 2,5 uur behandeltijd is 5000 uur is 4 FTE á € 50.000 = € 200.000 structureel.

Informatiemanagement

- Aanpassingen proces en automatiseringswijzigingen

1. Het jaarbedrag van de Éénouder KGB kop wordt een norm die een ingangsdatum heeft zodat die bijgesteld kan worden over de jaren.

2. Die norm dient 15 oktober voorafgaand aan Massaal Automatisch Continueren bekend te zijn bij B/T.

3. Uitgangspunt is dat de KGB aanvulling het AWIR partnerschap volgt.
Dat betekent dat per 1e van de maand de het huishoudtype type kan wisselen tussen één- en twee-ouder huishoudtype.

4. Per maand wordt 1/12 van de Éénouder KGB aanvulling over elke maand dat men een Éénouder huishoudtype is dat AKW recht heeft.

5. Er worden geen nieuwe gegevens ingewonnen.

6. Op mijntoeslagen.nl en op een aan te vragen beschikking wordt een conclusietekst voorzien dat er een KGB aanvulling in de eenouder-maanden is toegepast.

7. In de Bestuurlijke informatie kan gerapporteerd worden over Eenouder KGB aanvulling.

8. Op de website Toeslagen en in BeltelFAQs wordt de uitleg over deze regelgeving opgenomen

9. De gegevens in buitenlandsituaties die worden verkregen van de SVB kunnen worden uitgebreid.

- Wat moet je aanpassen in Toeslagenverwerkingsysteem(TVS) en werkprocessen

Ad. 1. en 2.

De norm en ingangsdatum moet opgevoerd kunnen worden in functioneel beheeromgeving van TVS.

Ad. 3. t/m 8.

De beslismodule Kindgebondenbudget wordt uitgebreid met de wetsregels om de KGB aanvulling toe te passen over de maanden waarin de aanvrager AKW recht heeft als één ouder huishoudtype. Hierbij wordt deze aanleiding geregistreerd als een conclusie die op de (aan te vragen) beschikking (In alle kanalen en portalen) tekstuele toelichting geeft dat BT dit heeft toegepast. Dit gegeven wordt ook aangeboden aan het datawarehouse om bestuurlijke rapportages over dit gegeven te verwerken.

Ad 9.

Van de SVB worden momenteel geen huishoud- en partnergegevens bij het start of mutatiesignaal ontvangen. Door de éénouder aanvulling wordt deze gegevens meer belangrijk. Waarmee de gegevens set moet worden uitgebreid is nog onderwerp van onderzoek samen met de SVB.

- Impact op proces en ICT

Voor de kantoren wordt behoudens het handhavings- en bezwaarproces geen significante toenamen in werk of dienstverlening (Beltel) verwacht.

- Bouw en planning

De doorlooptijd is ong. 3-6 maanden als opdracht geheel helder en verstrekt is en de resources beschikbaar zijn. Het beschikbaar stellen van ICT resources voor 2014 geschiedt najaar 2013.

Kosten
Op pagina 20 onder communicatie staat dat voor de campagne € 350.000 euro geraamd wordt. Naast de integrale kosten wordt voor de kosten van de communicatie van de Belastingdienst Toeslagen een bedrag van € 35.000 ingeschat.

Voor deze aanpassing is voor het ontwikkel-, bouw- en test traject ongeveer 570 ICT dagen benodigd. De aanpassingen aan de SVB zijde voor de uitbreiding van de gegevensset moeten nog worden onderzocht en afgestemd en zijn dus PM.

Samenvattend:

Het concept wetsvoorstel zoals het voorligt is uitvoerbaar voor Belastingdienst/Toeslagen per 01-01-2015. Dit onder voorbehoud van wijzigingen in het wetgevend proces en het tijdig publiceren van de wetgeving. Voor de ontwikkeling moet 4e kwartaal 2013 de contouren (op hoofdlijnen) vaststaan. Begin 2014 moeten de specificaties vaststaan. Het wetgevend proces moet in verband met de overgangsregeling voor 1 juli 2014 zijn afgerond.

Het financieel belang voor de burger neemt toe en ook de risico's voor fraude en oneigenlijk gebruik. Dit vergt meer inspanning voor handhaving en het bezwaar- en beroep proces. Voor buitenlandsituaties moet de uitbreiding van de gegevensuitwisseling samen met SVB nog worden onderzocht.

De kosten zijn in 2014 eenmalig € 535.000 (500.000 ICT 35.000 Communicatie) en structureel € 300.000 (Fte 200.000 beheer 20% van 500.000)

de Rechtspraak

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid
t.a.v. de Minister, mr. L.F. Asscher
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Directie Strategie en Ontwikkeling

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

T (088) 36 10000
F (088) 36 10022
www.rechtspraak.nl

datum	**
contactpersoon	
e-mail	
telefoonnummer	
ons kenmerk	
uw kenmerk	2013-0000041665
cc	-
bijlage	-
onderwerp	Advies Wetsvoorstel hervorming kindregelingen

Geachte heer Asscher,

Bij brief van 16 april jl, kenmerk 2013-0000041665 verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de "Raad") advies uit te brengen inzake het Wetsvoorstel hervorming kindregelingen (het "wetsvoorstel").

Met het wetsvoorstel wordt beoogd het stelsel kindregelingen te beperken tot vier in plaats van tien, met elk een eigen doel: de kinderbijslag, het kindgebonden budget, de combinatiekorting en de kinderopvangtoeslag. De overige kindregelingen worden hiermee geïntegreerd of helemaal afgeschaft. De hervormingen zijn erop gericht het stelsel te vereenvoudigen, de arbeidsparticipatie te verhogen en van overheidswege inkomensondersteuning te bieden waar die het hardst nodig is. Daarnaast zijn deze wijzigingen noodzakelijk om de overheidsfinanciën op orde te brengen.

Gehoord de gerechten, adviseert de Raad als volgt.[1]

Werklast

Op basis van het voorliggende wetsvoorstel voorziet de Raad geen structurele, significante daling of stijging van de werklast voor de Rechtspraak.
Het wetsvoorstel zal in de overgangsfase mogelijk leiden tot een extra instroom van wijzigingsverzoeken kinderalimentatie. Het is evenwel niet goed mogelijk om hiervan een concrete inschatting te maken.

---

[1] De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

Zaken over de aftrek uitgaven levensonderhoud kinderen zullen wegvallen. Dit heeft echter geen substantiële gevolgen voor de financiering van de rechtspraak.

Toelichting:
Alimentatiezaken
Het wetsvoorstel beperkt het aantal kindregelingen, wat tot gevolg heeft dat ouders er in inkomen op achteruit kunnen gaan. De inkomenspositie van ouders is in echtscheidingssituaties mede bepalend voor de hoogte van de door de rechter vast te stellen kinderalimentatie. De kinderalimentatie wordt bepaald aan de hand van door de Rechtspraak zelf ontwikkelde normen.
Deze normen houden rekening met zowel de behoefte van een kind als de draagkracht van de onderhoudsplichtige ouders. Verlaging van de kinderbijslag en wijzigingen op het gebied van het kindgebonden budget spelen een rol bij de bepaling van de behoefte van een kind. De afschaffing van het fiscaal voordeel alimentatie, het vervallen van de ouderschapsverlofkorting en het vervallen van de alleenstaande ouderkorting beïnvloeden de draagkracht.

Iedere wijziging in regelgeving die een effect heeft op de behoefte of draagkracht kan aanleiding voor een alimentatie-gerechtigde of alimentatie-plichtige zijn om de rechter te verzoeken de alimentatie opnieuw te beoordelen op grond van een wijziging van omstandigheden. Het wetsvoorstel kan dan ook een stijging van het aantal wijzigingsverzoeken dat aan de rechter wordt voorgelegd tot gevolg hebben. Er zijn echter niet voldoende aanknopingspunten om hiervan een concrete inschatting te maken. Bovendien is ook niet uitgesloten dat in individuele gevallen de effecten van een lagere kinderbijslag, het vervallen van de alleenstaande ouderkorting en een hoger kindgebonden budget elkaar (gedeeltelijk) zullen opheffen.

Bestuurszaken
- Kinderbijslag
In het wetsvoorstel worden verschillende maatregelen op het gebied van de kinderbijslag getroffen die tesamen leiden tot een vereenvoudiging van de bestaande regeling. Het aantal beroepszaken zal door deze aanpassingen niet substantieel wijzigen. De huidige beroepszaken over kinderbijslag gaan niet zozeer over de hoogte van het bedrag, maar over de vraag of men überhaupt wel in aanmerking komt voor kinderbijslag.
- Kindgebonden budget
De wijzigingen op het gebied van het kindgebonden budget leiden ertoe dat het kindgebonden budget omlaag gaat voor de categorie 'hogere inkomens'. Deze wijziging zal niet leiden tot meer beroepszaken omdat procederen tegen een verlaging die rechtstreeks uit de wet voortvloeit weinig zinvol is.
- Aftrek uitgaven levensonderhoud kinderen
Het afschaffen van deze aftrek zal leiden tot een kleine daling van het aantal zaken. Ingeschat wordt dat het om 40 zaken per jaar zal gaan.

Wetstechnisch

Het wetsvoorstel schrapt artikel 7 lid 4 van de Algemene Kinderbijslagwet. Deze bepaling ziet ook op echtscheidingssituaties, zodat voor de vaststelling of een kind in belangrijke mate wordt onderhouden ook de bijdragen van de 'niet verzorgende ouder' worden meegeteld. Niet duidelijk is of het wetsvoorstel een wijziging beoogt in echtscheidingssituaties waarbij de kinderen bij één van de ouders wonen en de andere ouder een bijdrage in het levensonderhoud voldoet of in die gevallen waarin de zorg zodanig wordt verdeeld dat aanspraak kan worden gemaakt op gesplitste betaling van de kinderbijslag. Zo geen wijziging wordt beoogd, verdient het aanbeveling in de voorziene algemene maatregel van bestuur een voorziening te treffen als verwoord in het huidige artikel 7, lid 4 onder b.

De combinatiekorting is bedoeld om ouders tot werk te stimuleren en kan gezien worden als een generieke fiscale tegemoetkoming aan de ouders. Wat het wetsvoorstel precies voor ogen heeft met de combinatiekorting wordt niet duidelijk. De Raad adviseert de voorgestelde wijzigingen beter uit te werken.

Tot slot

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er op prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Tweede en de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het *Staatsblad*. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Hoogachtend,

F.C. Bakker,
Wnd. voorzitter Raad voor de rechtspraak

Actal

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
De heer mr. L.F. Asscher
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Datum
23-08-2013

Onderwerp
Wetsvoorstel hervorming kindregelingen

Uw kenmerk

Ons kenmerk
JtH/MK/2013/141

Bijlage(n)

Geachte heer Asscher,

Op 29 juli jl. ontvingen wij het wetsvoorstel hervorming kindregelingen. De hervorming is bedoeld om het stelsel te vereenvoudigen, de arbeidsparticipatie te verhogen en inkomensondersteuning daar te bieden, waar deze het hardst nodig is. De versobering van de inkomensondersteuning moet een bijdrage leveren aan het op orde brengen van de overheidsfinanciën. Optimale vormgeving van de vereenvoudiging van het stelsel kan in belangrijke mate bijdragen aan de kabinetsdoelstelling om de regeldruk met netto € 2,5 mld. terug te brengen[1]. In het belang van het verminderen van de regeldruk hebben wij naar het wetsvoorstel gekeken en brengen wij advies uit. Ons advies treft u hieronder aan.

Gezien het aantal en de complexiteit van de bestaande kindregelingen onderschrijven wij het belang van een hervorming van het stelsel. De huidige regelingen vragen van de burger (te) veel tijd en (te) veel inspanning om mogelijke aanspraken en rechten op toeslagen of financiële tegemoetkomingen te onderkennen. De oorzaak van deze ondoorzichtigheid ligt niet alleen in het aantal regelingen. Ook de variëteit aan en complexiteit van gehanteerde voorwaarden en de diversiteit aan uitvoerders spelen een rol. De regelingen bereiken door hun ondoorzichtigheid niet altijd hun doel. Vereenvoudiging en uniformering kunnen de bestaande drempels en irritaties wegnemen en daarmee de regeldruk fors verminderen. Zij zorgen er zo voor dat de regelingen beter het doel bereiken waarvoor zij in het leven zijn geroepen.

Wij beoordelen de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie: is er een taak voor de overheid en is regelgeving het meest aangewezen instrument?
2. Is de regeldruk proportioneel ten opzichte van het beleidsdoel? Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een passende uitvoeringswijze met het oog op de dienstverlening?

Gezien het onderwerp en de inhoud van het wetsvoorstel richten wij ons advies met name op beantwoording van de toetsvragen 2 en 3.

---

[1] Programmabrief 'Goed Geregeld, een verantwoorde vermindering van regeldruk 2012-2017' van 25 april 2013 (kenmerk DGBI-R&I/13070342).

Contact
Wijnhaven 26
2511 GA Den Haag
Postbus 16228
2500 BE Den Haag
T (070) 310 86 66
F (070) 310 86 79
www.actal.nl
info@actal.nl

Het wetsvoorstel leidt tot vermindering van de regeldruk, maar er zijn minder belastende alternatieven mogelijk

Wij stellen vast dat de afschaffing van een aantal regelingen tot een vermindering van de regeldruk leidt. Deze vermindering treedt op bij de toeslagen aan de inkomstenkant en aan de verstrekkingenkant. Het gaat daarbij om onder meer de afschaffing van de tegemoetkoming aan ouders van thuiswonende gehandicapte kinderen (TOG) en de tegemoetkoming voor onderwijsbijdrage en schoolkosten (WTOS). Een kanttekening bij de vermindering is echter op zijn plaats. De vermindering komt namelijk vooral tot stand door een afnemend volume, in dit geval door bepaalde toeslagen en vergoedingen te schrappen. De burger zal dit niet als een afname van de regeldruk ervaren, maar enkel en alleen als een beperking van zijn aanspraken op financiële ondersteuning zien.

Een voor de burger *merkbare* vermindering van de regeldruk moet komen van de 'echte' vereenvoudigingen. Wij constateren dat het wetsvoorstel hiervan twee typen bevat. De regeldrukgevolgen zijn bij het wetsvoorstel berekend.

Allereerst brengt het wetsvoorstel het aantal regelingen terug van 11 naar 4. Het bevat een splitsing van de overgebleven regelingen in inkomensondersteuning en participatiebevordering. Elk van deze beide pijlers omvat slechts twee regelingen. Voor de inkomensondersteuning zijn dat de kinderbijslag en het kindgebonden budget. Voor de participatiebevordering zijn dat de combinatiekorting en de kinderopvangtoeslag. Wij stellen vast dat het stelsel aan overzichtelijkheid wint door het schrappen en samenvoegen van regelingen. Ook de heldere tweedeling in inkomensondersteuning en participatiebevordering vermindert de regeldruk.

Het wetsvoorstel laat verder een vermindering van de regeldruk zien door twee voorwaarden in de Algemene Kinderbijslagwet te vereenvoudigen. Deze vereenvoudigingen betreffen de inkomenstoets voor uitwonende kinderen en de tijdsbestedingsvoorwaarden van de AKW. Helaas wordt deze structurele vermindering van regeldruk deels tenietgedaan door de voorgestelde wijzigingen in de 'alleenstaande-ouderkop'. De berekende vermindering kan bovendien iets lager uitvallen als de aanscherping van de dubbele kinderbijslag in verband met de moskee-internaten doorgaat. Dit voornemen is uit het wetsvoorstel gehaald in afwachting van de resultaten van nader overleg.

De berekening bij het wetsvoorstel raamt de kwantitatieve vermindering van de regeldruk voor burgers op in totaal 36.313 uren en € 24.297,- aan kosten. Het wetsvoorstel draagt aldus bij aan de vermindering van de regeldruk met netto € 2,5 mld., die het kabinet zich ten doel heeft gesteld[2]. Wij constateren echter dat er nog minder belastende alternatieven zijn. Als belangrijk voorbeeld kan worden genoemd een samenvoeging van de kinderbijslag en de combinatie-korting, door een fiscalisering van de kinderbijslag. Hiermee kan ook het aantal uitvoerenden waarmee de burger te maken heeft, tot een minimum worden beperkt. Het is niet duidelijk of het kabinet dergelijke minder belastende alternatieven heeft overwogen, en waarom het niet voor dergelijke verdergaande mogelijkheden kiest.

---

[2] Programmabrief 'Goed Geregeld, een verantwoorde vermindering van regeldruk 2012-2017' van 25 april 2013 (kenmerk DGBI-R&I / 13070342).

/Actal

Wij adviseren om inzichtelijk te maken welke minder belastende alternatieven het kabinet heeft bezien en alsnog af te wegen om voor een verdergaande vereenvoudiging, bijvoorbeeld in de vorm van een fiscalisering van de kinderbijslag, te kiezen.

Ontbreken in toelichting van een raming van de eenmalige regeldruk
Wij constateren dat de toelichting bij het wetsvoorstel geen volledige berekening bevat van de gevolgen voor de regeldruk. In de toelichting ontbreekt de raming van de eenmalige regeldruk voor burgers. Deze is inmiddels al wel door uw departement berekend. Het eenmalig tijdsbeslag voor kennisname van de wijzigingen en voor bezwaar tegen beëindiging van bepaalde tegemoetkomingen is geraamd op bijna 350.000 uren (en € 8.726,- aan kosten).

Wij adviseren om in de toelichting op het wetsvoorstel ook de raming van de eenmalige regeldruk op te nemen.

Beperking van de eenmalige regeldruk door maatwerking in de informatievoorziening
Wij constateren dat de wijzigingen van de kindregelingen, waaronder de thans voorgenomen, elkaar in een hoog tempo opvolgen. Dit leidt niet alleen tot toename van de complexiteit voor burgers. Het versterkt ook het gevoel van regeldruk, die bij kindregelingen door burgers wordt ervaren. Dit komt met name tot uitdrukking in de relatieve omvang van de eenmalige regeldruk ten opzichte van de structurele gevolgen voor de regeldruk. Zoals hierboven aangegeven, bedraagt de jaarlijkse vermindering van de regeldruk in totaal 36.313 uren en € 24.297,-. Het eenmalig tijdsbeslag voor kennisname van de wijzigingen en voor bezwaar tegen beëindiging van bepaalde tegemoetkomingen is geraamd op bijna 350.000 uren en € 8.726,-. Dat betekent dat het dus ongeveer 10 jaar duurt voor de eenmalige regeldruk (gemeten in uren) volledig is gecompenseerd. De terugverdienperiode van 10 jaar is aanzienlijk langer dan de door ons, als richtlijn, geadviseerde terugverdienperiode van maximaal 4 jaar bij wetswijzigingen[3]. De hoogte van de eenmalige regeldruk is daarmee niet proportioneel ten opzichte van de structurele vermindering van de regeldruk. Het is naar onze mening dan ook belangrijk om de mogelijkheden te bezien om de terugverdienperiode te verkorten. Dit kan mede door kritisch naar de informatievoorziening te kijken en deze op een zeer efficiënte wijze in te richten. Deze informatievoorziening moet naar onze mening zo veel mogelijk gericht zijn op de groep burgers waarvoor het voorstel daadwerkelijk financieel effect gaat hebben. Dat vraagt om maatwerk in de informatievoorziening aan deze burgers.

Wij adviseren om zodanige maatregelen te nemen dat de terugverdienperiode van 10 jaar substantieel wordt verkort, en daarbij in ieder geval de informatievoorziening over de wetswijziging zo veel mogelijk te richten op de groep burgers waarvoor het wetsvoorstel daadwerkelijk (financieel) effect heeft.

Eindoordeel
De toelichting op het wetsvoorstel brengt de gevolgen voor de regeldruk in beeld. Het voorstel leidt voor burgers tot een structurele vermindering van de regeldruk. Deze vloeit echter vooral

[3] Brief Actal aan de Minister van Economische Zaken dd 31 mei 2013 (kenmerk JtH/RvZ/2013/110) www.actal.nl

voort uit de beperking van de financiële aanspraken van burgers en zal daardoor niet als een merkbare vermindering van de regeldruk worden ervaren. Bovendien ontbreken in de toelichting de berekeningen van de eenmalige gevolgen voor de regeldruk voor de burger.
Verder maakt de toelichting bij het wetsvoorstel niet duidelijk of en welke minder belastende alternatieven zijn bezien. Verdere vermindering van regeldruk lijkt mogelijk door bijvoorbeeld de combinatiekorting en de kinderbijslag samen te voegen. Een grotere structurele vermindering van de regeldruk draagt bij aan het verkorten van de terugverdientijd voor de eenmalige toename van de regeldruk (gemeten vooral in tijd). Deze terugverdientijd bedraagt momenteel ongeveer 10 jaar en is daardoor niet proportioneel ten opzichte van de structurele vermindering van de regeldruk. De informatievoorziening aan burgers behoeft een serieuze maatwerkbenadering om de eenmalige kosten van het wetsvoorstel te beperken. Ook op deze wijze kan de terugverdienperiode van de eenmalige regeldruk worden bekort.

Alles overwegende adviseren wij het wetsvoorstel in te dienen, nadat met het vorenstaande is rekening gehouden.

Hoogachtend,

J. ten Hoopen
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris

Inspectie SZW
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
De heer drs. M.R.P.M. Camps
Directeur-Generaal Werk
Postbus 90801
2509 LV S GRAVENHAGE

Directie Analyse Programmering en Signalering
Beleidsondersteuning

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
T 070 333 44 44
www.inspectieszw.nl

Contactpersoon

Datum 17 MEI 2013
Betreft T-toets wetsvoorstel hervorming kindregelingen

Onze referentie
2013-0000057157

Uw referentie
2013-0000041780

Kopie aan

Geachte heer Camps,

In uw brief van 17 april vraagt u het advies van de Inspectie SZW met betrekking tot de toezichtbaarheid van het wetsvoorstel hervorming kindregelingen. Bij de uitvoering van de toezichtbaarheidstoets heeft de inspectie wijzigingen in wetten die vallen buiten het werkterrein van de inspectie buiten beschouwing gelaten.

Het conceptwetsvoorstel geeft de inspectie geen aanleiding tot opmerkingen over de toezichtbaarheid. Wel geven het conceptwetsvoorstel en de daarbij behorende memorie van toelichting de inspectie aanleiding tot enkele meer technische opmerkingen. Deze zijn inmiddels onder de aandacht van uw contactpersoon gebracht.

Ik vertrouw erop u hiermee van dienst te zijn.

Hoogachtend,
De inspecteur-generaal SZW
Namens deze,

drs. C.H.L.M. van de Louw
directeur Analyse, Programmering en Signalering

VNG

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)
L.F. Asscher
Postbus 90801
2509 LV 'S-GRAVENHAGE

doorkiesnummer	uw kenmerk	bijlage(n)
betreft	**ons kenmerk**	**datum**
Bestuurlijk advies wetsvoorstel hervorming kindregelingen	BAWI/U201300881	25 juni 2013

Geachte heer Asscher,

Op 18 april 2013 ontvingen wij het concept wetsvoorstel hervorming kindregelingen met het verzoek een bestuurlijke reactie te geven. Dit wetsvoorstel beperkt het aantal kindregelingen (van tien) tot vier regelingen. In het kindgebonden budget komt een differentiatie naar huishoudtype, de zogeheten alleenstaande-ouderkop. Deze hervormingen zijn er op gericht het stelsel te vereenvoudigen, de arbeidsparticipatie te verhogen en inkomensondersteuning te bieden waar die het hardst nodig is. Wij zijn van mening dat deze hervormingen alleen het gewenste effect bereiken als voldaan wordt aan onderstaande randvoorwaarden. Het betreft de volgende punten:

1. Harmoniseer de definitie "alleenstaande ouder" zodat klanten niet tussen wal en schip vallen
2. Verstrek tijdig het inkomen
3. Voorkom schulden
4. Breng de consequenties in kaart van invoering kostendelersnorm en hervorming kindregeling en kom met een passende oplossing
5. Kinderalimentatie door invoering wetsvoorstel hervorming kindregelingen geen taak meer in het verlengde van de Wet Werk en Bijstand
6. De "SVB route" behouden als instrument voor gemeenten

Harmoniseer de definitie "alleenstaande ouder" zodat klanten niet tussen wal en schip vallen
In het kindgebonden budget komt een differentiatie naar huishoudtype, de zogeheten alleenstaande-ouderkop. De definitie van het begrip "alleenstaande ouder" komt echter niet overeen in de Wet Werk en Bijstand en de Toeslagenwetgeving. Zonder harmonisatie van deze definities vallen klanten tussen wal en schip wanneer het per 1 januari 2015 anders wordt georganiseerd. De VNG pleit voor harmonisatie van de definitie van het begrip "alleenstaande ouder".

Verstrek tijdig het inkomen
Het wetsvoorstel hervorming kindregelingen moet leiden tot een systeem waarin de alleenstaande ouder maandelijks over een toereikend inkomen kan beschikken. Omdat het hier nieuwe wetgeving betreft die gevolgen heeft voor de inkomensverstrekking aan een kwetsbare groep, dringen wij aan op een zorgvuldige invoering. Wij vragen ons af in hoeverre de Toeslagenwetgeving voldoende mogelijkheden biedt om flexibel op te treden. In hoeverre kunnen mutaties snel doorgevoerd worden? Graag vernemen we welke maatregelen worden genomen om een correcte en tijdige verstrekking van de inkomensondersteuning aan alleenstaande ouders te garanderen.

Voorkom schulden
De VNG vindt vroegsignalering en preventie van schulden van groot belang. Om te voorkomen dat schulden ontstaan of verergeren, is tijdige signalering noodzakelijk. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor schuldhulpverlening. Preventie is een onderdeel van deze wettelijke taak. Wij verwachten dat het risico op het ontstaan van schulden onder alleenstaande ouders met dit wetsvoorstel toeneemt.
De VNG is bezorgd over het ontstaan van schulden als gevolg van onduidelijkheid bij burgers over de vraag of en wanneer zij in het kader van verschillende wetgeving of regelingen als alleenstaande ouder worden aangemerkt. Het is de vraag of burgers te allen tijde in staat zijn die beoordeling juist te kunnen maken. Omdat het recht op toeslag(en) pas achteraf definitief wordt vastgesteld en omdat het invorderingsregime van de Belastingdienst afwijkt van de gemeentelijke terugvorderingspraktijk, is de kans groot dat dit invloed zal hebben op het bestaansminimum van de burger.
De uitvraag van de Belastingdienst zal betrekking hebben op het toekomstig inkomen. Het toekomstig inkomen is echter voor de groep alleenstaande ouderen onzeker. Dit wordt bijvoorbeeld veroorzaakt door de re-integratiedruk van gemeenten om ook parttime te werken. Door de flexibilisering van de arbeidsmarkt zal deze groep beschikken over wisselende inkomsten. Wanneer de controle van het toegekende bedrag achteraf plaatsvindt, ontstaat een groot risico dat dit systeem weer leidt tot een stijging van de schuldenpositie van deze groep. Dit ongewenste effect door achteraf te controleren zou voorkomen moeten worden. Voor de VNG wegen harmonisatie van de definitie "alleenstaande ouder" en garanties voor het tijdig doorvoeren van mutaties daarom zwaar.

Breng de consequenties in kaart van invoering kostendelersnorm en hervorming kindregeling en kom met een passende oplossing
De kostendelersnorm uit het wetsvoorstel WWB-maatregelen 2014 zal volgens planning 1 juli 2014 in werking kunnen treden. Het wetsvoorstel hervorming kindregelingen gaat 1 januari 2015 van kracht. Welke doelgroepen worden door de samenloop van deze wijzigingen geraakt en welke omvang kennen deze groepen? Wat zijn de gevolgen voor de inkomenspositie van deze groepen? Wij stellen voor dat uw Ministerie hier samen met gemeenten een onderzoek naar start om te komen tot een passende oplossing.

Kinderalimentatie door invoering wetsvoorstel hervorming kindregelingen geen taak meer in het verlengde van de Wet Werk en Bijstand
Graag vernemen wij wie na de invoering van het wetsvoorstel hervorming kindregelingen verantwoordelijk wordt voor het verrekenen of verhalen van kinderalimentatie. Naar onze mening is dit geen taak meer voor gemeenten in het kader van de Wet Werk en Bijstand (WWB). Als de uitkering niet meer mede gebaseerd is op de tot het huishouden behorende minderjarige kinderen, ligt het niet langer in de rede dat gemeenten kinderalimentatie verrekenen met de uitkering of verhaalsacties starten.

De "SVB route" behouden als instrument voor gemeenten
Ten aanzien van de wijziging van het recht op Kinderbijslag zijn wij van mening dat de zogenaamde "SVB route" voor verzuimende 16 en 17 jarigen (zonder startkwalificatie) behouden moet blijven. Dit instrument is nuttig bij het voorkomen van voortijdig schoolverlaten, een van de doelstellingen van het kabinet. De mogelijkheid om bij ernstig verzuim te korten op Kinderbijslag was destijds een mooie uitwerking van integrale beleidsbepaling tussen het Ministerie van OCW en dat van SZW. De VNG betreurt het zich als deze mogelijkheid na nog geen drie jaar weer ongedaan gemaakt wordt, louter om redenen van deregulering.
Het onderzoek dat uw eigen ministerie verrichtte naar de werking van de "SVB route" laat zien dat dit instrument voor gemeenten aantoonbare meerwaarde oplevert in preventieve zin.

Achtergrond "SVB route"
Sinds 2010 is het voor leerplichtambtenaren mogelijk om – bij ernstig verzuim van 16- en 17-jarigen zonder startkwalificatie – een melding te doen aan de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Bij het inwerkingtreden van deze wet, heeft de VNG (samen met Ingrado[1]) de ambtsinstructie voor leerplichtambtenaren aangepast. Het accent bij het inzetten van de zogenaamde "SVB route" is gelegd op de verwijtbaarheid van ouders aan het verzuim van de leerlingen. Bij alle acties die leerplichtambtenaren hebben – van sanctioneren tot hulp inschakelen – is de SVB route een mogelijkheid die slechts wordt ingezet als ouders weigeren mee te werken aan het beëindigen van het verzuim. Vaak speelt er dan een persoonlijk belang (het kind werkt mee in het bedrijf, wordt ingezet als mantelzorger, culturele kwesties als: een meisje hoeft niet naar school). Ook kan het zijn dat er sprake is van een hulpmijdend problematisch gezin. Een dreiging met korten op de kinderbijslag kan hier preventief ingezet worden; soms is dit de enige manier om de ouders "aan het loket" te krijgen en hen

[1] Vereniging van Leerplichtambtenaren en RMC functie.

zo met hulp in aanraking te laten komen. Juist deze preventieve werking van de SVB route wordt ingezet om deze jongeren zonder startkwalificatie, weer naar school te krijgen.

Tot slot
Wij doen een beroep op het kabinet om gemeenten op de zes randvoorwaarden tegemoet te komen en zijn desgewenst graag bereid een en ander nader toe te lichten.

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Voorzitter Directieraad

Datum
20 JUNI 2013
Van

Postbus 58285, 1040 HG Amsterdam

Uw kenmerk
2013-0000041663

Ons kenmerk
SBK/87127/RV

Aan de Minister van Sociale zaken en Werkgelegenheid,
De heer L.F. Asscher
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Onderwerp
Uitvoeringstoets wetsvoorstel hervorming kindregelingen

Geachte heer Asscher,

Met uw brief van 16 april jongstleden heeft u ons geïnformeerd over het concept wetsvoorstel hervorming kindregelingen en heeft u ons verzocht het wetsvoorstel te toetsen op aspecten van uitvoerbaarheid. Wij gaan hierbij uit van de aangepaste wettekst zoals deze op 16 mei 2013 door uw ambtenaren naar ons is gezonden.

Het wetsvoorstel beoogt het aantal kindregelingen terug te brengen van tien regelingen naar vier. UWV is voorstander van vereenvoudiging van wet- en regelgeving. Het voorstel heeft enerzijds het doel van hervorming van de kindregelingen maar anderzijds ook om een bijdrage te leveren aan het op orde brengen van de overheidsfinanciën (versobering).
Voor UWV heeft het wetsvoorstel vooral gevolgen voor de uitvoering van de Toeslagenwet. De categorie alleenstaande ouder in de Toeslagenwet komt als gevolg van het wetsvoorstel namelijk te vervallen.
Daarnaast raakt dit wetsvoorstel ook de berekening van de beslagvrije voet in het invorderingstraject en de afhandeling van de fiscale schadeclaims door UWV.

Zoals we met u hebben afgesproken, hebben wij het wetsvoorstel beoordeeld op de volgende onderdelen:

1. Uitvoerbaarheid
2. Handhaafbaarheid
3. Haalbaarheid beoogde invoeringsdatum
4. Effecten voor de klant
5. Gevolgen voor de verantwoording- en beleidsinformatie van UWV
6. Implementatie / informatievoorziening / control
7. Effecten op de benodigde capaciteit
8. Eenmalige en structurele effecten op uitvoeringskosten
9. Effecten op regeldruk / administratieve lasten

Algemeen
Conform de samenwerkingsafspraken tussen SZW en UWV, wordt UWV reeds in de beleidsvoorbereidende fase van een wetsvoorstel betrokken ten behoeve van de uitvoerbaarheid. Helaas hebben wij moeten constateren dat wij niet betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van dit wetsvoorstel. Daarentegen is de samenwerking met uw ambtenaren tijdens het uitvoeringstoetstraject prima verlopen.

1. Uitvoerbaarheid
UWV acht de voorgestelde wijzigingen in de Toeslagenwet uitvoerbaar. Daarbij is UWV van oordeel dat invoering met ingang van 1 januari 2015 mogelijk is. Daarbij merken wij wel op dat wij op dit moment geen uitspraken kunnen doen over de hierna genoemde aspecten die zijn gerelateerd aan het concept wetsvoorstel WWB Maatregelen 2014.

Relatie met het concept wetsvoorstel WWB Maatregelen 2014
In het wetsvoorstel hervorming kindregelingen worden wijzigingen voorgesteld die ook van invloed zijn op het wetsvoorstel WWB Maatregelen 2014. Voor beide wetsvoorstellen is voor de Toeslagenwet de beoogde datum van inwerkingtreding 1 januari 2015. Voor de beslagvrije voet is de beoogde inwerkingtredingsdatum per wet verschillend, namelijk 1 juli 2014 resp. 1 januari 2015. De teksten van beide wetsvoorstellen zoals die ter toetsing aan UWV zijn voorgelegd, houden echter geen rekening met elkaar. Daarom is niet (goed) geregeld hoe de uiteindelijke wettekst van de Toeslagenwet komt te luiden als beide wetsvoorstellen gelijktijdig, dan wel na elkaar in werking treden.

De in het wetsvoorstel WWB Maatregelen 2014 voorgestelde wijzigingen in de WWB werken door naar artikel 475d van het Wetboek Burgerlijke Rechtsvordering (voor het bepalen van de beslagvrije voet). De beslagvrije voet is van belang als UWV zelf de beslagvrije voet moet bepalen. Dit speelt bij het verrekenen met een lopende uitkering of als UWV zelf (vereenvoudigd) derden beslag legt.
De voorgestelde wijzigingen van de WWB zoals opgenomen in het nu voorliggende concept wetsvoorstel hervorming kindregelingen werken eveneens door naar artikel 475d Rv. In beide wetsvoorstellen ontbreekt een aanpassing van dit artikel 475d Rv. Hierover is intussen ambtelijk overleg geweest met uw ambtenaren en die van het ministerie van Veiligheid en Justitie.
We kunnen vooralsnog geen uitspraak doen over de uitvoerbaarheid van deze bepaling. Zodra wij de aangepaste wetteksten hebben ontvangen, zullen wij deze teksten toetsen op uitvoerbaarheid en u over de uitkomsten hiervan informeren en zo nodig aanvullende uitvoeringskosten indienen.

De Toeslagenwet kent momenteel de volgende drie categorieën toeslaggerechtigden: de gehuwde, de alleenstaande ouder en de alleenstaande. In het wetsvoorstel WWB Maatregelen 2014, in het onderdeel kostendelersnorm worden hieraan twee nieuwe categorieën toegevoegd: de alleenstaande ouder kostendeler en de alleenstaande kostendeler. In onderhavig wetsvoorstel hervorming kindregelingen wordt de categorie alleenstaande ouder echter juist geschrapt. Logischerwijs moet daarmee de categorie alleenstaande ouder kostendeler ook komen te vervallen. Dit is in het concept wetsvoorstel echter niet geregeld.

Bij deze uitvoeringstoets heeft UWV geen rekening gehouden met de uitvoeringsaspecten die verbonden zijn aan de combinatie van implementatie van beide wetsvoorstellen. Wij verzoeken u om ons op korte termijn de aangepaste wetsteksten te sturen. Op basis van deze teksten, zullen wij beoordelen welke uitvoeringsaspecten hierbij nog van belang zijn. Wij zullen u hier dan over informeren en zo nodig aanvullende uitvoeringskosten indienen.

2. Handhaafbaarheid
UWV acht de voorgestelde wijzigingen in de Toeslagenwet handhaafbaar. Feitelijk betreft de wijziging voor UWV het vervallen van de categorie alleenstaande ouder met minderjarig kind.

Uit het verleden is bekend dat klanten niet altijd melden dat hun kind meerderjarig is geworden, met soms forse terugvorderingen tot gevolg. Het vervallen van de aparte groep klanten in de toeslagenwet betekent ook het vervallen van enkele door de klant spontaan te melden feiten. Daarmee komt ook de kans op het maken van een beboetbare overtreding te vervallen. Dit komt de handhaafbaarheid van de Toeslagenwet ten goede.

3. Haalbaarheid beoogde invoeringsdatum
Uitvoering van dit wetsvoorstel met ingang van 1 januari 2015 is mogelijk als UWV uiterlijk 1 januari 2014 een aanvang kan maken met de voorbereidingen voor de implementatie. Wij verzoeken u dan ook om UWV vóór 1 januari 2014 formeel te verzoeken met implementatie te beginnen.

UWV zal de klanten die mogelijk door dit wetsvoorstel worden geraakt vóór 1 juli 2014 informeren via een brief. Deze datum is echter alleen haalbaar als UWV uiterlijk 1 april 2014 over de definitieve wettekst beschikt en weet wanneer de wet gepubliceerd zal worden. Vanwege de doorlooptijden die gemoeid zijn met een mailing aan de klanten moet de wet uiterlijk 1 juni 2014 (maar bij voorkeur medio mei) zijn gepubliceerd.

4. Effecten voor de klant
Als gevolg van het wetsvoorstel vervalt de aparte toetsnorm in de Toeslagenwet voor de alleenstaande ouder met een kind (aanvulling tot 90% van het WML). De alleenstaande ouder valt voortaan onder de toetsnorm voor de alleenstaande (aanvulling tot 70% van het WML). Deze aanvulling van 20% van het WML bedraagt momenteel op jaarbasis maximaal circa € 3.260. De alleenstaande-ouderkop, die deze klanten van de belastingdienst kunnen ontvangen, is met € 2.800 per jaar lager dan de aanvulling van 20% van het WML die zij als toeslag konden ontvangen. Dit betekent een inkomensachteruitgang van maximaal circa € 460 per jaar in 2013. Overigens wordt in het algemene deel van de toelichting gesproken over een inkomensachteruitgang van circa € 530 per jaar in 2015.

Hierbij is van belang dat niet iedereen die een toeslag als alleenstaande ouder ontving, in aanmerking kan komen voor een alleenstaande-ouderkop in het kindgebonden budget, die door de belastingdienst wordt verstrekt. Dit wordt onder meer veroorzaakt door een andere definitie van alleenstaande voor de alleenstaande-ouderkop en door de vermogenstoets die voor die regeling geldt. Voor personen die niet in aanmerking komen voor de alleenstaande-ouderkop in het kindgebonden budget is geen aparte compensatie voorzien.

Buitenlandgevallen
Een bijzondere categorie toeslaggerechtigden betreft de personen die met behoud van toeslag in het buitenland wonen. Uit de ontvangen stukken wordt niet duidelijk of deze personen in aanmerking kunnen komen voor de alleenstaande-ouderkop in het kindgebonden budget, die door de belastingdienst wordt verstrekt. Wij verzoeken u om hier in de memorie van toelichting expliciet aandacht aan te besteden.

Personen jonger dan 23 jaar
Een andere bijzondere categorie toeslaggerechtigden betreft de alleenstaande ouder jonger dan 23 jaar. De toeslagnorm voor de alleenstaande ouder is gebaseerd op het WML van een 23-jarige, terwijl de toeslagnormen van een alleenstaande zijn gebaseerd op het WML behorend bij de leeftijd van betrokkene. Hierdoor kan de verlaging van de toeslag voor deze personen in bijzondere gevallen oplopen tot 65% van het WML van een 23-jarige.
Voor personen die ook onder de kostendelersnorm uit het wetsvoorstel WWB Maatregelen 2014 vallen, kan er bovendien een jojo-effect in de hoogte van de toeslag optreden. In dat wetsvoorstel zit namelijk een jaarlijkse afbouwregeling. De toeslag zal als gevolg van die afbouwregeling elk jaar 5% lager worden, terwijl de toeslag juist weer hoger wordt als de klant een jaar ouder wordt. Dit zal bij de betreffende klanten voor de nodige verwarring zorgen en veel vragen oproepen. Voorals-nog gaan wij er overigens van uit dat het voor beide zaken om een zeer beperkte groep gaat.

Overgangsperiode
Gelet op de mogelijk aanzienlijke financiële consequenties die het wetsvoorstel voor klanten kan hebben, is het van wezenlijk belang dat de klanten een overgangsperiode van ten minste zes maanden wordt gegund. In de wettekst is deze termijn echter niet opgenomen. In de memorie van toelichting wordt weliswaar aangegeven dat een overgangsperiode van ten minste zes maanden *is beoogd*, maar dit lijkt geen harde termijn te zijn.
UWV hecht er belang aan dat de klanten ook echt een gewenningstermijn van ten minste zes maanden wordt gegund. Het hanteren van een kortere termijn dan zes maanden kan betekenen dat de toeslaggerechtigde die te maken krijgt met een (substantiële) inkomensachteruitgang onvoldoende compensatie geboden kan worden, zodat niet voldaan wordt aan de jurisprudentie van de CRvB inzake artikel 1 van het eerste Protocol van het EVRM. Wij verwijzen in dit verband nog naar recente uitspraken van de CRvB: LJN BY3507 en LJN BY 6593. Overigens moet bij deze uitspraken bedacht worden dat het hier gaat om het - over het algemeen tijdelijk - intrekken van een uitkering wegens het onttrekken aan vrijheidsstraf. In onderhavig wetsvoorstel wordt echter ingegrepen in het inkomen op een minimumniveau, waarbij een achteruitgang in inkomen nog grotere gevolgen kan hebben, zeker als het gaat om personen die niet in aanmerking komen voor compensatie via de "alleenstaande-ouderkop".

Wij verzoeken u daarom uitdrukkelijk in de wettekst zelf op te nemen dat de wet niet eerder in werking treedt dan ten minste zes maanden na de datum van publicatie van de wet. Hiermee is duidelijk dat niet aan deze minimumtermijn zal worden getornd.

5. Gevolgen voor de verantwoording- en beleidsinformatie van UWV
Geen. U heeft aangegeven dat u geen extra wensen heeft op het gebied van de verantwoordings- en beleidsinformatie van UWV.

6. Implementatie / informatievoorziening / control
De implementatie van dit wetsvoorstel heeft voor UWV op zich beperkte gevolgen. Wel zal UWV vóór 1 juli 2014 alle klanten moeten informeren die mogelijk geraakt worden door het wetsvoorstel. Eind 2014/ begin 2015 zal UWV het lopend bestand van circa 29.000 gevallen moeten beoordelen. Mede vanwege de samenhang met het wetsvoorstel WWB-maatregelen, zal worden gekozen voor een projectmatige aanpak.

De grootste effecten van dit wetsvoorstel treden op bij de klanten. Zij krijgen in korte tijd mogelijk te maken met diverse wijzigingen in hun toeslag als gevolg van dit wetsvoorstel en het wetsvoorstel WWB Maatregelen 2014. Daarnaast krijgen zij te maken met de overige wijzigingen als gevolg van de hervorming van de kindregelingen.
In dit kader is het van cruciaal belang dat de klanten vóór 1 juli 2014 goed en volledig zijn geïnformeerd. Daartoe is nodig dat er vóór die datum via een publiciteitscampagne aandacht besteed is aan deze wijzigingen. UWV zal in het kader van deze publiciteitscampagne haar klanten die mogelijk worden geraakt door dit wetsvoorstel via een mailing moeten informeren. Wij zijn er bij deze uitvoeringstoets van uitgegaan dat op dat moment al algemene informatie beschikbaar is via internetsites van de betrokken ministeries, waarnaar UWV kan verwijzen. De betrokken ministeries zullen voor deze publiciteitscampagne dan ook samen moeten optrekken met de betrokken uitvoeringsorganisaties (UWV, SVB, gemeenten, DUO en belastingdienst). Wij verzoeken u om voor de zomer een eerste overleg te initieren.

7. Effecten op de benodigde capaciteit
Het wetsvoorstel heeft tot gevolg dat het lopend bestand van circa 29.000 gevallen moet worden herbeoordeeld. Dit leidt tot een tijdelijke toename van de werkzaamheden voor de uitvoering. Alle 29.000 alleenstaande ouders van wie de toeslag per 1 januari 2015 wijzigt, moeten een beschikking ontvangen over de gewijzigde hoogte van de toeslag. De kosten van deze herbeoordeling zijn circa € 0,3 mln.
Voor degenen met inkomsten, dient een aanvullende herbeoordeling plaats te vinden. Indien sprake is van inkomsten dient te worden beoordeeld of nog steeds sprake is van recht op een toeslag. Dit betekent circa 4000 herbeoordelingen met een inkomenstoets. De kosten hiervan bedragen circa € 0,1 mln.
Daarnaast dient rekening worden gehouden met de kosten van bezwaar- en beroepsprocedures. Het gaat hier om de kosten van de afhandeling van ingestelde bezwaar-, beroeps- en hoger beroepszaken tegen de hiervoor genoemde beschikkingen. Deze kosten bedragen circa € 1,9 mln en betreffen de jaren 2015 t/m 2017, omdat een beroep en een hoger beroep jaren in beslag kan nemen.
Er zijn geen structurele effecten op de benodigde capaciteit.

8. Eenmalige en structurele effecten op uitvoeringskosten
De implementatiekosten worden geraamd op € 0,9 miljoen en omvatten o.a. de aanpassingen, testen en implementatie van de systemen, aanpassen werkinstructies en brieven alsmede de klantcommunicatie. Daarnaast zal eind 2014/begin 2015 nog een herbeoordeling van het lopende bestand van circa 29.000 gevallen moeten plaatsvinden. Hier is circa € 0,4 miljoen mee gemoeid. Voor al deze 29.000 gevallen zal de toeslag omlaag gaan of vervallen. Daarom voorzien wij nog een extra kostenpost van € 1,9 miljoen voor ingestelde bezwaar- en beroepszaken. Hiermee komen de totale incidentele kosten op € 3,2 miljoen. Er is geen sprake van structurele meerkosten.

Voor de onderdelen die een relatie hebben met de voorgestelde wijzigingen in het wetsvoorstel WWB Maatregelen 2014, namelijk de kostendelersnorm en de beslagvrije voet, zullen wij u informeren over de uitvoeringskosten zodra de nadere invulling van deze wetgeving beschikbaar is.

Toelichting op de kosten

- De kosten zijn gebaseerd op een implementatiedatum van 1 januari 2015. De implementatieactiviteiten worden uitgevoerd in 2014 en de herbeoordeling van het lopende bestand wordt uitgevoerd tussen eind 2014 en medio 2015.
- Uit de regeling volgen alleen incidentele kosten voor de implementatie en kosten voor herbeoordeling van het lopende bestand. Er is geen sprake van structurele meerkosten.

Tabel 1 Kosten U-toets Hervorming Kindregelingen

Kosten (€ mln)	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Implementatiekosten	0,9	-	-	-
Herbeoordeling lopend bestand	0,1	0,3	-	-
Bezwaar en Beroep	-	1,6	0,2	0,1
Totaal	**1,0**	**1,9**	**0,2**	**0,1**

Totale kosten invoering hervorming kindregelingen **3,2**

9. Effecten op regeldruk / administratieve lasten

Als gevolg van de wijzigingen in de Toeslagenwet is voor UWV niet meer van belang of de toeslaggerechtigde minderjarige kinderen heeft. Dat leidt bij UWV tot een geringe beperking in de informatiebehoefte (minder uitvraag bij de klant). Deze effecten zijn echter zeer gering.
Voor de klant kan de wijziging tot gevolg hebben, dat hij zich tot de belastingdienst zal moeten wenden om zijn lagere toeslag gecompenseerd te krijgen. Hoe dit proces er uit komt te zien, is op dit moment nog niet duidelijk. Voor klanten wijzigt er bovendien veel meer. Het aantal kindregelingen wordt immers teruggebracht van tien naar vier. Het is door UWV dus niet aan te geven wat de administratieve gevolgen voor de klant zullen zijn.
Het wetsvoorstel heeft geen gevolgen voor de administratieve lasten van werkgevers.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

mr. drs. B.J. Bruins
Voorzitter Raad van Bestuur

Bijlage: wetstechnische opmerkingen

Als gevolg van het vervallen van artikel 2, tweede lid van de Toeslagenwet, worden andere artikelen in de Toeslagenwet, die naar die bepaling verwijzen, aangepast.

1. Hierbij is verzuimd om de verwijzing in artikel 1 onderdeel f TW aan te passen.
2. Daarnaast moet ook nog gekeken worden naar de verwijzingen in de artikelen 44a, 44b en 44c TW.

De tekst van het wetsvoorstel hervorming kindregelingen houdt geen rekening met de wijzigingen die als gevolg van het wetsvoorstel WWB Maatregelen 2014, onderdeel kostendelersnorm in de Toeslagenwet worden opgenomen. Voor beide wetsvoorstellen is de beoogde datum van inwerkingtreding 1 januari 2015. In het wetsvoorstel ontbreken bepalingen, waarin de wijzigingen in de Toeslagenwet zijn opgenomen in het geval de wet WWB Maatregelen 2014 inwerkingtreedt. Hierbij moet worden geregeld hoe de Toeslagenwet komt te luiden in het geval de wet WWB Maatregelen 2014 eerder, gelijktijdig of later inwerkingtreedt dan het wetsvoorstel hervorming kindregelingen.

Memorie van toelichting

Buitenlandgevallen
Een bijzondere categorie toeslaggerechtigden betreft de personen die met behoud van toeslag in het buitenland wonen. Het is de vraag of deze personen in aanmerking kunnen komen voor de alleenstaande-ouderkop in het kindgebonden budget. In de Memorie van Toelichting wordt niet op deze categorie ingegaan. Uw ambtenaren hebben ons laten weten dat de alleenstaande-ouderkop in het kindgebonden budget exporteerbaar is binnen de EU en naar verdragslanden. Wij verzoeken u om hier in de memorie van toelichting expliciet aandacht aan te besteden.

Overgangsperiode
In de memorie van toelichting is over de overgangsperiode het volgende opgenomen:
"Voor alleenstaande ouders die op de datum van de publicatie een aanvulling van 20 procent op hun minimumuitkering ontvangen en die als gevolg van de invoering van de alleenstaande-ouderkop een inkomensachteruitgang ondervinden is een overgangsperiode van minimaal zes maanden vanaf publicatie van het wetsvoorstel in het Staatsblad beoogd."
Wij nemen aan dat de overgangsperiode bedoeld is voor de inkomensachteruitgang die alleenstaande ouders kunnen ondervinden als gevolg van het vervallen van de aanvullingen voor alleenstaande ouders in de minimumregelingen. Dus los van de vraag of deze personen een gehele of gedeeltelijke compensatie krijgen in de vorm van een alleenstaande-ouderkop. Wij verzoeken de toelichting op dit punt te verduidelijken.

S V B Sociale Verzekeringsbank

Voorzitter Raad van Bestuur
Van Heuven Goedhartlaan 1
Postbus 1100
1180 BH Amstelveen
Telefoon (020) 656 48 12
E-mail: nvermeulen@svb.nl

Aan de Minister van
Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
De heer mr. dr. L.F. Asscher
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Datum	ons kenmerk	telefoonnummer
30 mei 2013	RvB.74/13/NV/ptb	

Onderwerp: Uitvoeringstoets conceptwetsvoorstel *Hervorming kindregelingen*

Mijnheer de Minister,

Met uw brief van 16 april 2013 (kenmerk: 2013-0000041662) heeft u mij verzocht het conceptwetsvoorstel *Hervorming kindregelingen* te beoordelen op uitvoerbaarheid.
Het conceptwetsvoorstel beperkt het aantal regelingen tot vier; de kinderbijslag, het kindgebonden budget, de kinderopvangtoeslag en de combinatiekorting. De overige regelingen worden hierin geïntegreerd of afgeschaft. De hervormingen zijn erop gericht het stelsel te vereenvoudigen.

Het wetsvoorstel heeft de volgende gevolgen voor de regelingen die de SVB uitvoert:

1. De AKW-bedragen worden beperkt tot het bedrag van het jongste kind en de AKW-bedragen worden voorlopig niet geïndexeerd.
2. De TOG wordt geïntegreerd in de AKW. De grondslag voor de TOG wordt een grondslag voor dubbele AKW. De TOG+ komt te vervallen.
3. 20% toeslagen voor alleenstaande ouders in de AOW, Anw en WWB komen te vervallen. Op de WKB komt een alleenstaande-ouderkop van €2800.
4. Vereenvoudigingen in de AKW

De SVB acht het wetsvoorstel uitvoerbaar, met inachtneming van onderstaande opmerkingen.

<u>AMvB's</u>

Naar aanleiding van de wijzigingen in de AKW zullen nog minimaal twee belangrijke AMvB's volgen, die mede de voorwaarden voor het recht op kinderbijslag bepalen; het Besluit uitvoering kinderbijslag, en het besluit dat toeziet op de voorwaarden voor dubbele kinderbijslag voor thuiswonende gehandicapte kinderen. Op dit moment is de inhoud van deze AMvB's nog niet bekend. Een definitief oordeel over de uitvoerbaarheid kan pas worden gegeven wanneer een uitvoeringstoets over de AMvB's is uitgebracht.

Afschaffing 20% toeslag voor alleenstaande ouders

Afschaffing 20% toeslag voor alleenstaande ouders in de AOW, Anw, WWB dient gelijktijdig plaats te vinden met de introductie van de zogeheten alleenstaande-ouderkop in het kindgebonden budget. Voor een goede uitvoering dient de wet tenminste een half jaar eerder te zijn gepubliceerd. Dit in verband met de periode die de SVB hanteert bij het aanschrijven van toekomstige AOW gerechtigden. Een latere publicatiedatum brengt de invoeringsdatum van 1 januari 2015 in gevaar.

We verzoeken u om aan te geven of de 20% toeslag voor alleenstaande ouders in de OBR ook wordt afgeschaft.

Integrale communicatie

Door de hervorming van de kindregelingen wijzigt er veel voor ouders/verzorger met kinderen. De wijzigingen hangen met elkaar samen en niet altijd blijft de groep gerechtigden gelijk.

Afschaffing van de 20% toeslag voor alleenstaande ouders met AOW, Anw of WWB, gaat gepaard met introductie van de alleenstaande-ouderkop in het kindgebonden budget. Het kindgebonden budget is inkomensafhankelijk in tegenstelling tot de huidige 20% toeslag in de AOW. Door de overgang treden inkomenseffecten op. Voorts is het mogelijk dat niet alle personen uit deze groep voor kindgebonden budget in aanmerking komen, omdat het fiscaal partnerbegrip afwijkt van het partnerbegrip uit de sociale zekerheid.

De TOG wordt afgeschaft en onder dezelfde voorwaarden opgenomen in de AKW. Een zeer kleine groep (8 gerechtigden) zal het recht op TOG verliezen, namelijk die groep die nu wel recht op TOG heeft, maar geen recht op AKW. Dit betreft pleegouders die ook een pleegoudervergoeding krijgen en daarom niet in aanmerking komen voor AKW. Voorts kan er een verschil zijn in wie krijgt uitbetaald. De rechthebbende voor de TOG is niet noodzakelijk gelijk aan de rechthebbende voor de AKW.

Gelet op het bovenstaande pleit de SVB voor integrale communicatie over de regelingen heen door de SVB, Belastingdienst/Toeslagen en vanuit het ministerie.

Invoering

Het wetsvoorstel kent verschillende data van inwerkingtreding voor de verschillende onderdelen. De verlaging van de kinderbijslag-bedragen per 1 juli 2014, de integratie van de TOG in de kinderbijslag per 1 juli 2015. De overige onderdelen per 1 januari 2015. Een aantal werkzaamheden zullen vóór de publicatiedatum van juli 2014 opgestart moeten worden.

Invoering van het wetsvoorstel Hervorming kindregelingen betreft de eerste aanpassingen die verricht zullen worden in het nieuwe multiregelingensysteem (MRS).

De beoogde invoeringsdata worden uitvoerbaar geacht.

Effect op de uitvoeringskosten
De eenmalige uitvoeringskosten worden geraamd op €2.616.000
De structurele uitvoeringskosten nemen af met naar inschatting € 91.000,-
Een toelichting op de uitvoeringskosten treft u in de bijlage aan.

In de tweede bijlage treft u een aantal juridische en redactionele opmerkingen bij het conceptwetsvoorstel aan.

Voor vragen over of een toelichting op de uitvoeringstoets kan contact opgenomen worden met dhr. M. Tielen (MTielen@svb.nl / 020 - 656 5374).

Ik vertrouw erop u hiermee van dienst te zijn geweest, en stel het op prijs binnen 6 weken uw reactie te ontvangen.

Hoogachtend,

b/o

mw. drs. N.A. Vermeulen MBA
voorzitter Raad van Bestuur

Bijlage I – toelichting op de uitvoeringskosten

Eenmalige uitvoeringskosten

	aantal	Uren aanpassing/werk	€
Verlaging AKW bedrag			
Mailkosten (inclusief beschikking en porto)	2, 6 miljoen beschikkingen	-	€780.000
Telefoontjes nav mailing	60.000 x 7 minuten	7000 * €48	€336.000
Bezwaar principieel	5% = 3.000 * 120 minuten	6.000 * €48	€288.000
Beroep	60 * 12.5 uur	750* €66	€49.500
TOG			
Mailkosten (inclusief beschikking en porto)	30.000	-	€15.000
Telefoontjes nav mailing	10% = 3000 * 7 minuten	350 * €48	€16.800
Alleenstaande oudertoeslag			
Mailkosten (inclusief leaflet, beschikking en porto)	25.000	-	€20.000
Telefoontjes nav mailing	5 % = 1250 * 7 minuten	146 * €48	€7.000
Bezwaar principieel	20% = 250* 120 minuten	500 uur * €48	€24.000
Algemeen			
Project management	10% van geheel (uren HK) = 5500 uur	550 * €66	€36.300
Systeemaanpassing (in MRS én AOW-systeem, inclusief webdiensten)		3700 * €91	€336.700
Instructies medewerkers		600 * €66	€39.600
Klantproducten (Briefteksten, brochures, vertalingen, website)		840 * €66	€55.400
Stelpost gezamenlijke communicatie		-	€300.000
Ontwikkelen en geven opleiding		360 * €66	€23.800
Volgen opleidingen	3 uur x 2000 medewerkers	6000 * €48	€288.000
Totaal			**€2.616.100**
HK		**6800 uur (4,6fte)**	**€1.656.300**
VK		**19.996 uur (14.7 fte)**	**€959.800**

Aannames

Inhoud wijzigingen:

- Uitgangspunt is dat er geen overgangsregeling voor alleenstaande oudertoeslag is en dat er geen uitstel van de invoeringsdatum van de huidige gevallen komt. Een verschillend regime voor huidige en toekomstige gevallen zorgt voor een complexe uitvoering en extra afstemming met BD/T.
- Uitgangspunt is dat de SVB het bedrag van de alleenstaande-ouderkop van BD/T per kind per maand ontvangt. Een andere aanlevering zal de uitvoering duurder maken.
- De TOG wordt onder de huidige condities opgenomen in de dubbele kinderbijslag.
- Wijzigingen strekken zich uit over alle regelingen, alle IST-medewerkers worden (in één keer) opgeleid.
- Aanpassingen betreffen zowel het AOW-systeem als het (nieuwe) multiregelingen systeem.

Communicatie:

- Communicatie naar de klant wordt over de hele wetswijziging en niet per onderwerp gegeven. Informatievoorziening wordt in de keten gezamenlijk afgesproken (in samenwerking met BD/T). Naast kosten voor de afstemming zijn er kosten voor de campagne, de stelpost voor de SVB wordt begroot op €300.000.
- Afschaffing alleenverdienersregeling wordt in de reguliere communicatie in 2014 meegenomen.
- De beschikking voor de start van de dubbele AKW, wordt gelijktijdig verstuurd met de beschikking voor de beëindiging van de TOG (in één mailing).
- Bij de verlaging van het AKW bedrag krijgen de klanten die het betreffen één keer een beschikking en niet bij iedere verlaging van het bedrag. Klanten met alleen kinderen tot 4 jaar krijgen geen beschikking. Dit wil zeggen dat er naar 13 jaarcohorten een beschikking wordt verstuurd, voor circa 2,6 miljoen kinderen.

Klantreacties:

- Telefonische reacties bij verlaging bedrag is 3% van het aantal klanten (2 miljoen), principieel bezwaar is 10% van het aantal bellers, individueel bezwaar is minimaal (niet berekend).
- Telefonische reacties bij TOG-wijziging is 10% van het aantal klanten, bezwaar en beroep minimaal (niet berekend).
- Geen bezwaar en beroep mogelijk voor de afschaffing alleenverdienersregeling. Deze dient jaarlijks opnieuw te worden aangevraagd.
- Telefonische reacties bij wijziging alleenstaande oudertoeslag is 5% van het aantal gerechtigden, 20% hiervan gaat in bezwaar.
- Individueel bezwaar over toekenning alleenstaande-ouderkop wordt bij de Belastingdienst ingediend, alleen principieel tegen afschaffing alleenstaande oudertoeslag is begroot.
- Beroep is 10% van individueel bezwaar.

Structurele uitvoeringskosten

	aantal	**Uren /werk**	**€**
Afschaffen alleenverdienersregeling:			
nacontrole belastingdienst	560 * 20 minuten	185 * €48	€8.880
Vereenvoudigingen AKW:			
tijdsbestedingsonderzoeken	2000*13 minuten	433 * €48	€21.000
Mailkosten (printen, envelop, porto)	2000		€1.000
Bezwaar	10% * 2000 * 360 minuten	600 * €71	€42.600
Beroep	1% * 2000 * 12,5 uur	250* €71	€17.750
Totaal			**€91.230**

Aannames

TOG:

- Het TOG werk blijft inhoudelijk gelijk, verschuift naar de dubbele kinderbijslag.
- De afschaffing van de alleenverdienersregeling zorgt voor een afname van werk. Het werk is grotendeels geautomatiseerd, maar een aantal controlewerkzaamheden komt te vervallen:
    - controle Belastingdienst en uitval: 560 klanten * 20 minuten = 185 uur * €48 = €8.880

Vereenvoudigingen AKW

- 2000 onderzoeken naar tijdsbesteding van kinderen met startkwalificatie per jaar minder. 2000 *13 min * €48 = 433 uur = €21.000
- Besparing mailingkosten: €1000
- Aantal stopzettingen: maximaal 2000, hiervan gaat 10% in bezwaar en 1% in beroep

Extra uitkeringslasten voor de vereenvoudigingen
Maximaal 2000 extra AKW betalingen voor kinderen die een startkwalificatie hebben behaald en niet voldoen aan de tijdsbestedingseisen, gemiddeld 2 kwartalen (kinderen worden in de loop van het jaar 18). Dit is: 2000 * €191 * 2 = €764.000 maximaal per jaar. Waarbij opgemerkt, dat dit bedrag lager zal zijn omdat een groot deel van deze groep waarschijnlijk op inkomen zal worden afgewezen. Dit is dus minder dan in de memorie van toelichting staat vermeld.

Bijlage II – Juridisch en redactioneel commentaar

Redactioneel artikel 7 en 7a AKW:

Terwijl bewust is gekozen het begrip grotendeels in het onderhoud voorzien te vervangen spreekt artikel 7 lid 1 sub b AKW nog over het in belangrijke mate onderhouden van een kind dat jonger is dan 18 jaar. De SVB beveelt aan deze term ook te vervangen door een zelfde soort constructie als nu voorgesteld wordt ter vervanging van het begrip grotendeels. In artikel 7 lid 5 AKW wordt daartoe voorgesteld dat de verzekerde "een bijdrage levert aan het onderhoud die meer bedraagt dan een bij algemene maatregel vast te stellen bedrag". Een dergelijke constructie kan ook in artikel 7 lid 1 onder b AKW worden gebruikt.

De SVB signaleert in de voorgestelde wettekst een inconsistentie voor het begrip dubbele kinderbijslag. Artikel 7 lid 5 AKW spreekt over een verdubbeling van de kinderbijslag, waar artikel 7a AKW spreekt over het recht op tweemaal het bedrag aan kinderbijslag. De SVB beveelt aan dezelfde term te gebruiken in artikel 7 lid 5 en artikel 7a AKW.

Redactioneel en inhoudelijk: verhouding artikel 7 lid 5 AKW en artikel 7a AKW

Artikel 7 lid 5 AKW geeft een recht op dubbele kinderbijslag voor een kind dat in verband met ziekte of gebreken uitwonend is. Artikel 7a AKW geeft een recht op dubbele kinderbijslag voor een kind indien het kind blijkens een besluit van een indicatieorgaan is aangewezen op een bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen mate van intensieve zorg. Dit betekent dat er binnen de AKW twee verschillende criteria zijn op grond waarvan voor een ziek kind recht kan bestaan op dubbele kinderbijslag. Dit wordt in de memorie van toelichting niet nader toegelicht, maar zal in de praktijk wel vragen oproepen. Nu is ook niet duidelijk of gedacht is aan de mogelijkheid van een gelijkstelling, bijvoorbeeld in de vorm van de constructie uit artikel 7a AKW (indicatiebesluit).

Artikel 7 lid 5 AKW geeft een recht op dubbele kinderbijslag voor kinderen van 0 tot 16 jaar die vanwege ziekte of gebreken uitwonend zijn. Artikel 7a geeft een recht op tweemaal kinderbijslag voor een kind van 3 tot 18 jaar waarvoor een indicatiebesluit is afgegeven, waaruit blijkt dat het kind een bepaalde mate van intensieve zorg nodig heeft. Naast de hiervoor genoemde verschillende criteria voor ziekte worden dus ook verschillende leeftijdsgroepen voor verschillende situaties gehanteerd. Dat roept de vraag op waarom voor een ziek kind van 0 tot 3 jaar dat thuiswonend is geen recht op dubbele kinderbijslag bestaat. Dit verschil wordt in de toelichting niet beargumenteerd. Ook de leeftijdsgrenzen aan de bovenkant (16 of 18 jaar) luiden verschillend. De SVB beveelt aan op de verschillende leeftijdsondergrenzen in te gaan in de memorie van toelichting of de leeftijdsgrenzen en ziektecriteria (zie punt 4) gelijk te trekken voor zieke uitwonende en thuiswonende kinderen.

De formulering van artikel 7a AKW geeft niet aan dat het om thuiswonende kinderen, dus kinderen die in het huishouden van de aanvrager verblijven, moet gaan. De TOG was expliciet bedoeld voor thuiswonende kinderen. De SVB gaat ervan uit dat dit een omissie is en dat hier bedoeld is dat het thuiswonende kinderen betreft. Dit moet nog wel in de wettekst vastgelegd worden. Als dit niet vastgelegd wordt geldt artikel 7a AKW ook voor uitwonende kinderen en bestaan daarmee twee verschillende regimes voor uitwonende zieke kinderen naast elkaar.

Artikel 7a AKW stelt dat de verzekerde recht kan hebben op tweemaal kinderbijslag onverminderd het recht op kinderbijslag , bedoeld in artikel 7 AKW. Dit brengt met zich dat de betreffende gerechtigde voor dat kind eenmaal recht op kinderbijslag op grond van artikel 7 heeft en dat daarbij komt tweemaal kinderbijslag op grond van artikel 7a AKW. Voor een dergelijk kind zou dan drie maal het bedrag aan kinderbijslag worden betaald. Dit zal niet de bedoeling zijn!

<u>Artikel 11</u>
In artikel 11, tweede lid AKW staat dat recht op kinderbijslag bestaat voor een kind indien op de eerste dag van dat kalenderkwartaal voldaan is aan de voorwaarden, bedoeld in artikel 7. Naar het oordeel van de SVB moet daaraan artikel 7a AKW worden toegevoegd, omdat ook voor artikel 7a AKW het peildatumvereiste moet gelden.

<u>Artikel 12</u>
Artikel 12 lid 1 AKW geeft het kinderbijslagbedrag weer, maar niet het basiskinderbijslagbedrag zoals nu in artikel 12, lid 1 AKW vermeld. In het tweede lid van artikel 12, dat niet gewijzigd wordt, is sprake van het basiskinderbijslagbedrag. Vervolgens vervangt het aan te passen derde lid van artikel 12 percentages waarbij verwezen wordt naar het op grond van het eerste en tweede lid vastgestelde basiskinderbijslagbedrag. In het nieuwe eerste lid gaat het juist niet om het basiskinderbijslagbedrag maar om het kinderbijslagbedrag. De percentages zijn echter wel degelijk gebaseerd op het basiskinderbijslagbedrag en niet op het nieuwe kinderbijslagbedrag zoals genoemd in het eerste lid.

<u>Artikel 14</u>
De wijziging onder het punt G van artikel I Algemene Kinderbijslagwet vermeldt dat er nadere regels worden gesteld met betrekking tot de verder bij de aanvraag te verstrekken gegevens ter bepaling van het recht op tegemoetkoming. In plaats van tegemoetkoming moet hier het woord kinderbijslag worden gebruikt.

<u>Anw</u>
De SVB wijst erop dat de groep alleenstaande ouders in de Anw met dit wetsvoorstel voor een tweede keer in korte tijd financieel hard geraakt gaat worden. Ten aanzien van de Anw geldt dat bij de deregulering per 1 juli van dit jaar de halfwezenuitkering in de nabestaandenuitkering wordt geïntegreerd en dat deze daarmee inkomensafhankelijk wordt. De volgende wijziging voor de groep alleenstaande ouders/nabestaanden is met dit wetsvoorstel al weer in zicht. Net als voor andere alleenstaande ouders - maar voor deze groep is het prangender gezien de eerdere aanpassing van de Anw - wordt met dit wetsvoorstel de uitkering van de bestaande 90% van het referentieminimumloon op 70% van het rml gesteld. Dit is een substantiële verlaging. Ter compensatie geldt weliswaar een de zogeheten alleenstaande-ouderkop in de Wet op kindgebonden budget, maar het is mogelijk dat niet alle personen uit deze groep voor kindgebonden budget in aanmerking komen, omdat het fiscaal partnerbegrip afwijkt van het partnerbegrip uit de sociale zekerheid. Zoals hierboven reeds aangeduid, wordt deze specifieke groep door de twee opeenvolgende wijzigingen bijzonder hard geraakt.

Voor de wezenuitkering (artikel 26 Anw) gelden na inwerkingtreding van dit wetsvoorstel andere voorwaarden dan voor de AKW. Deze voorwaarden moeten echter aansluiten bij de wijzigingen in de AKW. In dit wetsvoorstel moeten dus ook de voorwaarden uit artikel 26 Anw nog worden aangepast zodat deze gelijk zijn aan de voorwaarden uit artikel 7 AKW.

Wet op het kindgebonden budget

De opbouw van het kindgebonden budget is in hoofdlijn per kind, waarbij in verband met de leeftijd van het kind een verhoging kan volgen. Het zesde lid van artikel 2 WKB stelt echter dat de ouder die geen partner heeft aanspraak maakt op een verhoging van het kindgebonden budget van € 2800,- . Dit bedrag is over het totaal van de kinderen. Dit wijkt af van de bestaande systematiek. Zeker in verband met de berekening van de gezinsbijslagen in internationale gevallen levert dit problemen op: want hoe moet het bedrag van € 2800,- over de kinderen worden verdeeld? Juist omdat het bedrag aan kindgebonden budget zo verhoogd wordt, kan dit punt - naast het feit dat Nederland een hoger bedrag zal moeten aanvullen - ook leiden tot meer gevallen waarin Nederland een aanvulling op de buitenlandse gezinsbijslag moet leveren. Ook voor verrekeningen met de Belastingdienst Toeslagen is het nodig om te weten voor welk kind welk bedrag geldt. Door invoering van de alleenstaande-ouderkop in de vorm van een bedrag per ouder/per huishouden wordt afgeweken van de vaste systematiek die de uitvoering – zeker in de internationale context – bemoeilijkt. We verzoeken u in de regelgeving aan te geven hoe de verhoging van het kindgebonden budget voor alleenstaande ouders dient te worden toegerekend aan de kinderen, waarvoor kindgebonden budget wordt toegekend.

Inwerkingtreding

Artikel XII, tweede lid regelt de uitgestelde inwerkingtreding van een aantal artikelen. Eerst wordt de wet gepubliceerd, en ten aanzien van een aantal artikelen geldt dat deze niet eerder in werking zullen treden dan zes maanden na uitgifte van het Staatsblad waarin deze wet wordt gepubliceerd. Er wordt dus een aankondigingsperiode van een half jaar in acht genomen. De SVB wijst erop dat dit uitstel van inwerkingtreding strikt genomen geen vorm van overgangsrecht is. Uitgestelde inwerkingtreding lijkt veel op overgangsrecht in de vorm van uitgestelde werking, maar is strikt genomen niet hetzelfde. Het verschil tussen uitgestelde inwerkingtreding en uitgestelde werking is dat bij uitgestelde inwerkingtreding de bepaling later in werking treedt, en bij uitgestelde werking de bepaling wel meteen in werking treedt maar gedurende een bepaalde periode niet of niet geheel van toepassing is. De voorgestelde aankondigingsperiode kan weliswaar een bijdrage leveren aan de voorzienbaarheid van de maatregel, maar de SVB verkiest een uitgestelde werking van zes maanden toch boven een uitgestelde inwerkingtreding van zes maanden. Dit heeft te maken met het feit dat deze maatregelen ook personen treffen bij wie het verzekerde risico reeds is ingetreden. Door te kiezen voor uitgestelde werking wordt niet alleen een bijdrage geleverd aan de voorzienbaarheid van de maatregel, maar wordt ook compensatie voor de eigendomsontneming geboden. Bij een uitgestelde inwerkingtreding is er geen sprake van compensatie voor de eigendomsontneming in de zin van artikel 1 van het Eerste Protocol EVRM. Immers, zolang de oude wet geldt bestaat er een recht en is er geen sprake van compensatie.

Overige opmerkingen

Het woonlandbeginsel speelt ook nog een rol in de beoordeling van de kinderbijslag. De SVB zal eerst op grond van het gewijzigde artikel 12 AKW het recht op kinderbijslag vaststellen en vervolgens de woonlandfactor op dat bedrag toepassen.

De memorie van toelichting wijdt bijzonder weinig aandacht aan het vervallen van de TOGplus. De enige motivering daarvoor is dat het ongewenst is een aparte regeling in stand te houden voor een relatief kleine doelgroep. Deze groep moet een bedrag van € 1460,= op jaarbasis missen. Dit wordt niet gecompenseerd met de alleenstaande-ouderkop in de WKB. Immers, de TOGplus geldt juist niet voor alleenstaanden maar voor personen met een partner (zie artikel 5a lid 1 onder b TOG). De SVB acht een nadere onderbouwing van het vervallen van de TOGplus in de memorie van toelichting gewenst.

Naar aanleiding van dit wetsvoorstel moet de Regeling samenloop met buitenlandse tegemoetkomingen 2008 nog aangepast worden, omdat in deze regeling de TOG genoemd wordt. Bij deze aanpassing kan tegelijkertijd een ander punt worden meegenomen. De regeling verwijst namelijk nog niet naar de EEG Verordeningen 883/2004 en 987/2009.

Met de integratie van de TOG in de AKW geldt voor aanvragen om dubbele kinderbijslag op grond van artikel 7a AKW een terugwerkende kracht van een jaar (artikel 14 lid 3 AKW). Op dit moment regelt de TOG dat de tegemoetkoming niet eerder kan ingaan dan de eerste dag van het kwartaal tijdens welk de aanvraag om TOG werd ingediend (artikel 6 lid 5 TOG). Met deze integratie wordt de terugwerkende kracht in deze specifieke gevallen dus verlengd. Een indicatiebesluit betreft echter de gezondheidstoestand van een kind op het moment van indicatiestelling, en gaat niet over de gezondheidstoestand van een jaar eerder. Het is de SVB zonder nadere toelichting niet duidelijk hoe met een aanvraag met terugwerkende kracht op grond van artikel 7a AKW moet worden omgegaan. Duidelijk is wel dat het verzoek om dubbele kinderbijslag op grond van artikel 7a AKW alleen mogelijk is als er een geldige indicatiestelling is. De terugwerkende kracht kan dan ook niet ingaan voor het moment dat het indicatiebesluit is afgegeven.

Op dit moment is er in de wetgeving nog geen grondslag voor gegevenslevering door het CIZ aan de SVB. Daarom moet de aanvrager om TOG, en met ingang van de inwerkingtreding van dit wetsvoorstel de aanvrager om dubbele kinderbijslag op grond van artikel 7a AKW, bij de aanvraag een indicatiebesluit overleggen. Wanneer een grondslag voor de gegevenslevering - bij wet in formele zin - gerealiseerd is, kan het beoordelingsproces voor TOG/dubbele kinderbijslag ex artikel 7a AKW sneller en cliëntvriendelijker worden ingericht. In eerdere gesprekken met uw ministerie heeft de SVB begrepen dat u voornemens bent deze gegevensuitwisselingsgrondslag op wetsniveau te regelen. Als deze grondslag bestaat voor de inwerkingtreding van artikel 7a AKW zoals dat nu wordt voorgesteld, dan heeft dat implicaties voor de algemene maatregel van bestuur die naar aanleiding van artikel 7a AKW zal worden ontwikkeld.

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. drs. J.H. Schutte
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Contact

Contact
Postbus 30155
9700 LG Groningen

Bezoekadres
Kempkensberg 12
9722 TB Groningen

www.ocwduo.nl

Uw brief van
23 april 2013, kenmerk 504262

Onze referentie
HD 013.037

Datum 3 juni 2013
Betreft Uitvoeringstoets Hervorming kindregelingen

Geachte heer Schutte,

In antwoord op uw brief van 23 april 2013, kenmerk 504262, met het verzoek een uitvoeringstoets uit te brengen op het concept wetsvoorstel "Hervorming kindregelingen" deel ik u het volgende mee.

1. Inleiding

In uw brief vraagt u een uitvoeringstoets uit te brengen op het voorstel van wet houdende "Wijziging van de Algemene Kinderbijslagwet, de Wet op het kindgebonden budget, de Participatiewet, de Wet inkomstenbelasting 2001, de Wet studiefinanciering 2000 en enige andere wetten in verband met hervorming en versobering van de kindregelingen (Wet hervorming kindregelingen)".

Ik zal mij in deze brief richten op de voorstellen, die betrekking hebben op de werkzaamheden van DUO in het kader van de Wet Studiefinanciering 2000 (WSF 2000). Deze voorstellen zullen per 1 januari 2015 worden ingevoerd. Het gaat om de volgende voorstellen:

a. De hoogte van de toeslag eenoudergezin wordt verlaagd. De hiermee gemoeide baten worden overgedragen naar de Dienst Toeslagen, die deze bedragen aan betrokkenen zal uitkeren tot een bedrag van € 2.800 per jaar.
b. De heffingskorting "Alleenstaande ouderkorting" binnen de Wet inkomstenbelasting 2001 wordt afgeschaft. Gelijktijdig wordt in de Wet op het kindgebonden budget voor ouders zonder partner een aanspraak op een verhoging van het kindgebonden budget met € 2.800 per jaar mogelijk gemaakt.

2. Uitgangspunten voorstellen

In deze uitvoeringstoets heb ik mij gebaseerd op het door u aan mij ter toetsing aangeboden wetsvoorstel en ben ik uitgegaan van de volgende met uw ministerie afgestemde uitgangspunten.

1503 002

2.1 Verlaging toekenning toeslag eenoudergezin

In het wetsvoorstel wordt de hoogte van het bedrag voor de toeslag eenoudergezin verminderd met een bedrag van € 2.800 op jaarbasis. Deze toeslag binnen de WSF 2000 bedraagt op dit moment € 456,36 per maand. Na het in werking treden van deze maatregel zal dit bedrag worden teruggebracht naar circa € 233 per maand. De verlaging zal ingaan per 1 januari 2015.

2.2 Afschaffing heffingskorting "Alleenstaande ouderkorting"

In het wetsvoorstel is opgenomen dat de heffingskorting "Alleenstaande ouderkorting" per 1 januari 2015 binnen de Wet inkomstenbelasting 2001 komt te vervallen. Binnen de WSF 2000 wordt deze heffingskorting gebruikt om de hoogte van de vrije voet voor de berekening van de ouderlijke bijdrage en voor de hoogte van de aflossingsverplichting bij de draagkrachtmeting te bepalen. Indien de ouder of debiteur onder deze heffingskorting valt, wordt een hogere (gunstigere) vrije voet gehanteerd dan in andere gevallen. Deze informatie wordt op dit moment door de Belastingdienst aan DUO geleverd in combinatie met de inkomensgegevens. DUO gaat ervan uit dat, nu dit element per 1 januari 2015 niet meer in het kader van de belastingheffing wordt geregistreerd, deze gegevens over de kalenderjaren 2015 en verder niet meer door de Belastingdienst aan DUO kunnen worden geleverd.
De toekenning van de hoge vrije voet wordt vanaf dat moment bepaald door het feit of betrokkene aanspraak heeft op een verhoging van het kindgebonden budget van € 2.800, -. Dit feit zal worden vastgesteld door de Dienst Toeslagen.
Er wordt in het wetsvoorstel en de memorie van toelichting niet gesproken over de gegevensverstrekking en gewijzigde gegevensleveranties aan afnemende instanties. Het is dan ook bij DUO niet bekend of de huidige gegevensleveranties zullen komen te vervallen, dan wel zullen worden gewijzigd en in welke vorm deze over het kalenderjaar 2015 zullen plaatsvinden.

3. Implementatie

DUO zal in dit hoofdstuk ingaan op de uitvoerbaarheid van de verschillende onderdelen uit het wetsvoorstel.

3.1 ICT-systemen

- Verlaging toeslag eenoudergezin:

De hoogte van de toeslag eenoudergezin is "tabelgestuurd". Dit houdt in dat het bedrag jaarlijks wordt ingevoerd in een tabel en vervolgens voor de doelgroep berekend. De ICT-systemen van DUO hoeven daarom niet te worden aangepast. Wel wijs ik erop dat de nieuwe norm ruim voor de eerste toekenningen over het kalenderjaar 2015 bekend moet zijn. Als dat geval is, kan DUO bij deze prolongatie het nieuwe, lagere bedrag voor de toeslag eenoudergezin bekend maken aan de doelgroep en gebruiken bij de vaststelling van de toekenning voor 2015. Indien het bedrag pas na dit moment wordt vastgesteld, zal DUO genoodzaakt zijn voor deze doelgroep twee maal te prolongeren.

- Afschaffing heffingskorting "Alleenstaande ouderkorting":

Het is op dit moment niet aan te geven welke effecten de afschaffing van deze heffingskorting zal hebben. DUO zal op korte termijn contact opnemen met de Belastingdienst en de Dienst Toeslagen om na te gaan welke wijzigingen deze partijen gaan aanbrengen in de door hen gebruikte gegevensbestanden en op welke wijze de gegevensuitwisseling vorm zal krijgen. Hoewel een en ander nog niet is uitgewerkt is het de verwachting van DUO dat een systeemaanpassing, om deze informatie van een andere bron in te lezen in de systemen van DUO, een lichte aanpassing zal vergen. Over de omvang en consequenties hiervan voor de systemen van DUO kan ik echter nu nog geen uitspraken doen.
Indien de Belastingdienst de indicatie alleenstaande ouderkorting niet langer gecombineerd kan aanleveren met de inkomensgegevens, dan zullen naar

verwachting ingrijpende aanpassingen nodig zijn. Het opzetten van twee separate uitwisselingen met zowel de Belastingdienst als de Dienst toeslagen is in mijn ogen ongewenst omdat dit voor de burger slecht uitlegbaar is en zal leiden tot extra klantcontacten.
DUO gaat ervan uit dat de effecten van deze maatregel door het gebruik van de peiljaarsystematiek, pas zullen optreden bij de gegevensuitwisseling over het peiljaar 2015 voor het toekenningsjaar 2017, welke in de zomer van 2016 plaats zal vinden. Dit geeft de ruimte om de aanpassingen op de geautomatiseerde systemen van DUO aan te passen. Eventuele aanpassingen zullen eind 2015 of begin 2016 doorgevoerd moeten worden.
Hierbij moet bedacht worden dat, wanneer door een ouder of debiteur een verzoek wordt gedaan om verlegging van het peiljaar voor het inkomen dan wel verlegging van de heffingskorting, bij de verwerking ervan rekening moet worden gehouden met de consequenties van dit wetsvoorstel. Het ligt voor de hand de burgers zelf de benodigde informatie te laten aanleveren, nu het slechts om een beperkt aantal verzoeken gaat.

Overigens zou het afschaffen van het gebruik van de heffingskorting "Alleenstaande ouderkorting" binnen de WSF 2000 een vereenvoudiging opleveren voor de implementatie van dit voorstel. Ook op het terrein van de communicatie verwacht ik dat een dergelijke vereenvoudiging winst oplevert.

3.2 Communicatie
Invoering van het wetsvoorstel per 1 januari 2015 vereist aanpassing van de communicatiemiddelen. Hiertoe zal in samenwerking met het kerndepartement een plan van aanpak worden opgesteld, waarin vooral ten aanzien van die studenten aandacht zal worden besteed, die een toeslag eenoudergezin ontvangen. Deze doelgroep zal tijdig moeten worden aangeschreven met informatie over het feit dat deze toeslag wordt verminderd en dat wellicht mogelijk is om het bedrag van deze vermindering te ontvangen van de Dienst Toeslagen. DUO zal contact opnemen met de Dienst Toeslagen om de communicatie richting de doelgroep te stroomlijnen en op elkaar af te stemmen.
Nadat overeenstemming is bereikt over dit communicatieplan, kunnen de impact en de kosten ervan worden vastgesteld.

3.3 Personeel
Het wetsvoorstel heeft geen structurele personele consequenties als de Dienst Toeslagen de benodigde gegevens voor de hoogte van de vrije voet aan DUO kan leveren. In deze fase van het aanpassingtraject, dat afhankelijk is van het wetgevingsproces kan ik echter nog geen definitieve uitspraken doen.

3.4 Administratieve lasten
De hoeveelheid administratieve lasten voor burgers en instellingen zal door deze voorstellen niet worden gewijzigd op het werkterrein van DUO. Uitgangspunt daarbij is dat de Dienst Toeslagen de benodigde gegevens voor de hoogte van de vrije voet aan DUO kan leveren.

3.5 Misbruik en oneigenlijk gebruik
De aanpassingen op de WSF 2000 zullen niet leiden tot een verhoogde mogelijkheid tot misbruik en oneigenlijk gebruik, anders dan (de thans ook bestaande) geïmporteerde risico's. De nieuwe situatie verschilt niet van de huidige situatie.

4. Kosten

4.1 Incidentele kosten
De incidentele kosten voor deze wijzigingen zijn op dit moment nog niet te bepalen. Vast staat wel dat de doelgroep van circa 10.000 personen die voor 1

januari 2015 in aanmerking komen voor de toeslag eenoudergezin, aangeschreven zal moeten worden. De kosten hiervan worden geschat op circa € 10.000 en zullen worden gemaakt in 2014.
De kosten van de werkzaamheden op het terrein van de systeemaanpassingen als gevolg van de gewijzigde gegevensleveranties, de communicatie en een eventuele tweede prolongatie voor de toeslag eenoudergezin kunnen op dit moment nog niet worden bepaald.

4.2 Structurele kosten
De voornaamste effecten voor de structurele kosten zullen liggen in de eventuele extra werkzaamheden die DUO zal moeten uitvoeren in het kader van de gewijzigde aanlevering van gegevens door de Dienst Toeslagen. Hiervoor geldt eveneens dat deze kosten op dit moment nog niet in kaart kunnen worden gebracht.

5. Conclusie
Het wetsvoorstel is uitvoerbaar. Het verlagen van de hoogte van de toeslag eenoudergezin heeft, afgezien van aanpassingen op het terrein van de communicatie, geen gevolgen voor de uitvoering. De consequenties van het vervallen heffingskorting "Alleenstaande ouderkorting" DUO zullen beperkt zijn als de Dienst Toeslagen en de Belastingsdienst de huidige wijze van gegevensverstrekking onaangepast laten. Indien de gegevensuitwisseling gesplitst zal gaan worden tussen Belastingdienst en Dienst Toeslagen, dan zal DUO haar geautomatiseerde systemen daarop moeten aanpassen. Deze aanpassingen kunnen aanzienlijk zijn. Ik zal daartoe in overleg met de Dienst Toeslagen treden en u de uitkomsten van dit overleg laten weten.

Ik verwacht hiermee voldoende antwoord te hebben gegeven op de door u gestelde vragen. Ik stel voor de resultaten van deze uitvoeringstoets zo spoedig mogelijk te bespreken en nadere afspraken te maken over het vervolgtraject.

Met vriendelijke groet,

Directeur-generaal van de Dienst Uitvoering Onderwijs

Drs. R.J.A. Kerstens